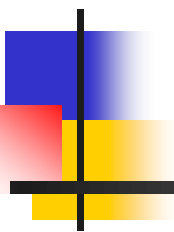

Jan Leszczewski
Komisarz Wyborczy w Łomży
Wiceprezes Sądu Okręgowego w Łomży

***Źródłem sukcesu instytucji komisarza
wyborczego należy poszukiwać w
autorytecie, uczciwości i co
najważniejsze apolityczności działań.***

Program wykładu:

Komisarz wyborczy – status, zadania, kompetencje ze szczególnym uwzględnieniem wyborów samorządowych: zagadnienia generalne i szczegółowe,

w tym:- Za co odpowiada Komisarz wyborczy i na czym polega jego odpowiedzialność ?

Rola Komisarza wyborczego w wyborach samorządowych 2018 r.

Praktyczne aspekty pracy komisarza wyborczego.

Administracja wyborcza a organy samorządu terytorialnego.

Okręgi wyborcze – zasady zmian.

- **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej** z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- USTAWA z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy;
- Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych;
- Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 5 lutego 2018 r. w sprawie określenia właściwości terytorialnej i rzeczowej komisarzy wyborczych oraz ich siedzib, a także trybu pracy komisarzy wyborczych;

Wybrane regulacje prawne dotyczące wyborów samorządowych w 2018 roku

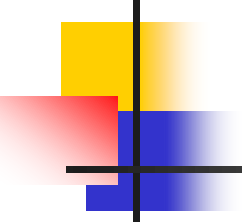
- Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 19 lutego 2018 r. w sprawie określenia liczby, trybu i warunków powoływania urzędników wyborczych;
- Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 5 lutego 2018 r. w sprawie wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze;
- Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej;
- Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 sierpnia 2014 r. w sprawie regulaminów terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast;

- Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym
- Ustawa o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne z dnia 21 sierpnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. z 2015 r. poz. 1438)
- Ustawa z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 186)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2017 r. poz. 2096)

Zgodnie z ustawą z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy, używając określić:

- organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego - należy przez to rozumieć, odpowiednio, rady gmin, rady powiatów i sejmiki województw;
- rada gminy - należy przez to rozumieć także radę miasta na prawach powiatu;
- rada - należy przez to rozumieć także sejmik województwa;
- wójt - należy przez to rozumieć także burmistrza i prezydenta miasta;

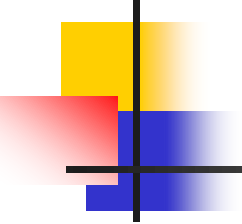
Wybory samorządowe mogą odbyć się w jedną z trzech niedziel: 21, 28 października lub 4 listopada 2018 r. – Prezes Rady Ministrów powinien wyznaczyć datę wyborów na dzień wolny od pracy przypadający pomiędzy 17 października 2018 r. a 9 listopada 2018 r.

(Dotychczas była to sztywna data - ostatni dzień wolny od pracy poprzedzający upływ kadencji rad; w tym roku przypadający na 11 listopada).

-
-
- **Prezes Rady Ministrów powinien zarządzić wybory w okresie pomiędzy 16 lipca 2018 r. a 16 sierpnia 2018 r.**

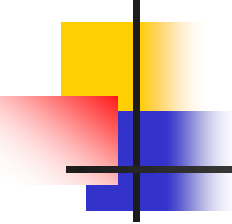
„Wybory samorządowe zarządza Prezes Rady Ministrów nie wcześniej niż na 4 miesiące i nie później niż na 3 miesiące przed upływem kadencji rad. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy przypadający nie wcześniej niż na 30 dni i nie później niż na 7 dni przed upływem kadencji rad”

- Kadencja rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast upływa 16 listopada 2018 r.

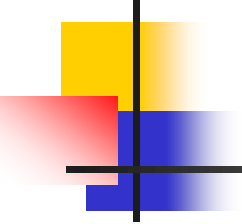

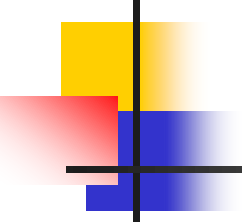
Funkcja komisarza wyborczego została wprowadzona do polskiego powojennego prawa wyborczego w 1990 r. ustawą z dnia 8 marca 1990 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin (tekst jedn.: Dz. U. z 1996 r. Nr 84, poz. 387 z późn. zm.)

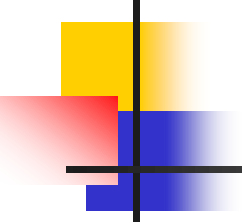
Kodeks wyborczy określa komisarza wyborczego jednocześnie jako stały organ wyborczy (art. 152 § 1) i jako pełnomocnika Państwowej Komisji Wyborczej (art. 166 § 1). Z regulacji kodeksowych określających zadania i kompetencje komisarza wyborczego wynika, że komisarz wyborczy nie ma statusu pełnomocnika Państwowej Komisji Wyborczej w znaczeniu prawnym (cywilistycznym). Komisarz wyborczy nie jest bowiem podmiotem działającym w imieniu Państwowej Komisji Wyborczej w tym znaczeniu, że jego działania pociągają za sobą skutki bezpośrednio dla Komisji.

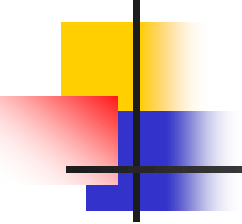

Źródłem umocowania komisarza do działania jest przede wszystkim ustawa, a nie "wola" Państwowej Komisji Wyborczej, chociaż komisarz wyborczy wykonuje również czynności przez nią "zlecone". Komisarz wyborczy jest więc organem - podmiotem prawa wyborczego, wykonującym przypisane mu zadania i uprawnienia we własnym imieniu, a nazwanie go pełnomocnikiem Państwowej Komisji Wyborczej służy zapewne podkreśleniu zależności jego działania od Komisji. Komisarz wyborczy jest swego rodzaju państwowym funkcjonariuszem wyborczym, podlegającym w zakresie wykonywania swych obowiązków nie tylko prawu, lecz również nadzorowi Państwowej Komisji Wyborczej.

-
-
- Zależność potwierdzają określenia, że Komisarz wyborczy jest pełnomocnikiem P.K.W. wyznaczonym na obszar stanowiący województwo lub część jednego województwa.
 - P.K.W. określa właściwość rzeczową, terytorialną i siedziby komisarzy wyborczych, w tym w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim, z uwzględnieniem zadań związanych z wyborami do organów jednostek samorządu terytorialnego, ustalanie zbiorczych wyników wyborów do rad oraz wyborów wójtów przeprowadzonych na obszarze województwa i ogłaszanie ich w trybie określonym w kodeksie, przedkładanie sprawozdania z przebiegu wyborów na obszarze województwa, wraz z ich wynikami, Państwowej Komisji Wyborczej;

-
-
- Państwowa Komisja Wyborcza wydaje wytyczne wiążące komisarzy wyborczych, urzędników wyborczych i komisje wyborcze niższego stopnia oraz wyjaśnienia dla organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego, a także podległych im jednostek organizacyjnych wykonujących zadania związane z przeprowadzeniem wyborów, jak i dla komitetów wyborczych oraz nadawców radiowych i telewizyjnych.
 - P.K.W. uchyla uchwały okręgowych i rejonowych komisji wyborczych oraz postanowienia komisarzy wyborczych podjęte z naruszeniem prawa lub niezgodne z jej wytycznymi i przekazuje sprawę właściwej komisji do ponownego rozpoznania bądź podejmuje rozstrzygnięcie w sprawie.

-
-
- P.K.W. podejmuje uchwały w zakresie swoich ustawowych uprawnień. Uchwały Państwowej Komisji Wyborczej zapadają większością głosów w obecności co najmniej 2/3 jej pełnego składu, w tym przewodniczącego Komisji lub jednego z jego zastępców, na posiedzeniu jawnym.
 - Pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego na uchwałę P.K.W. Skargę wnosi się w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia uchwały. Wniesienie skargi wstrzymuje wykonanie uchwały P.K.W. w zakresie, którego dotyczy skarga. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę w postępowaniu nieprocesowym w terminie 7 dni.

-
-
- Jeśli do dnia wyborów pozostało mniej niż 7 dni, wniesienie skargi nie powoduje wstrzymania wykonania uchwały, chyba że Sąd Najwyższy postanowi inaczej. Uczestnikami postępowania są skarżący oraz Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej albo jego zastępca.
 - Od orzeczenia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek prawny.
 - Orzeczenie doręcza się pełnomocnikowi wyborczemu i P.K.W.
 - Jeżeli Sąd Najwyższy uzna skargę za zasadną, Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie uchyla zaskarżoną uchwałę albo zmienia w zakresie wskazanym w orzeczeniu.

USTAWA z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy

USTAWA z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych

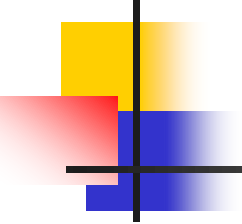
- Komisarzy wyborczych w liczbie 100, powołuje na okres 5 lat Państwowa Komisja Wyborcza na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, spośród osób mających wykształcenie wyższe prawnicze oraz dających rękojmię należytego pełnienia tej funkcji. Ta sama osoba może być ponownie powołana na stanowisko komisarza. P.K.W. dostosowała właściwość terytorialną komisarzy wyborczych, uwzględniając liczbę komisarzy wyborczych, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
- Komisarz wyborczy niezwłocznie po powołaniu podaje do publicznej wiadomości informację o objęciu powierzonych funkcji, właściwości terytorialnej oraz o siedzibie i czasie pracy.

USTAWA z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy

UCHWAŁA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ z dnia 5 lutego 2018 r.

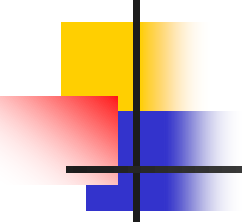
w sprawie określenia właściwości terytorialnej i rzeczowej komisarzy wyborczych oraz ich siedzib, a także trybu pracy komisarzy wyborczych

- Komisarz wyborczy, o którym mowa w § 2 ust. 1, podaje ponadto informację o właściwości rzeczowej w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim.
- Komisarz wyborczy wykonuje ustawowe zadania i czynności wyborcze na obszarze powiatów i gmin w tych powiatach oraz miast na prawach powiatu zgodnie z właściwością terytorialną.

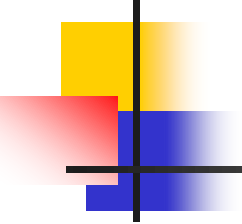

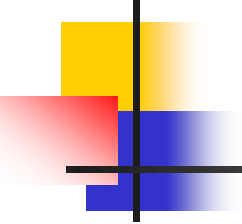
Do właściwości rzeczowej wyznaczonego komisarza wyborczego w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim należy:

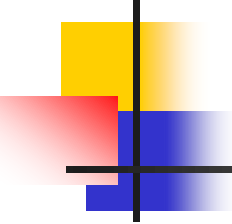
- wykonywanie zadań w sprawach związanych z wyborami do sejmiku województwa;
- sporządzanie sprawozdania z przebiegu wyborów na obszarze województwa;
- zwoływanie pierwszej sesji nowo wybranego sejmiku województwa; (w ciągu 7 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów do rad na obszarze kraju).
- postanawianie o wstąpieniu kandydata z tej samej listy na miejsce radnego sejmiku województwa, którego mandat wygaś; (np. odmowa złożenia ślubowania)
- ogłaszanie zmian w składzie sejmiku województwa;
- podawanie do publicznej wiadomości informacji o rozwiązaniu, z mocy prawa, sejmiku województwa;
- ustalanie zbiorczych wyników wyborów do rad oraz wyborów wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) na obszarze województwa oraz ogłaszanie ich w wojewódzkim dzienniku urzędowym;
- stwierdzanie wygaśnięcia mandatów radnych sejmiku województwa, w przypadkach określonych w art. 383 § 2a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy, (post. komisarza w przypadku śmierci, pisemnego zrzeczenia się, wyboru na wójta - w ciągu 14 dni od wystąpienia przyczyny).

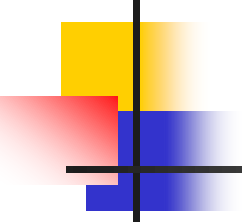
Komisarz wyborczy zarządza wydrukowanie kart do głosowania w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego oraz zapewnia ich przekazanie właściwym komisjom wyborczym; podaje do publicznej wiadomości informacje o składach terytorialnych komisji wyborczych powołanych na obszarze województwa; udziela w miarę potrzeby, terytorialnym, obwodowym komisjom wyborczym oraz urzędnikom wyborczym wyjaśnień;

-
-
- Komisarz wyborczy podejmuje działania organizacyjne związane z powołaniem terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych, a w szczególności podaje do publicznej wiadomości informację o sposobie zgłaszania przez komitety wyborcze kandydatów do składów komisji oraz zapewnia wymaganą prawem procedurę powoływania komisji oraz rozwiązuje terytorialne komisje wyborcze w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego po wykonaniu ich ustawowych zadań.
 - Komisarz wyborczy zwołuje pierwsze posiedzenia terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych oraz podaje do publicznej wiadomości informacje o składach terytorialnych komisji wyborczych.

-
-
- Komisarz wyborczy, sprawując nadzór nad przestrzeganiem prawa wyborczego, współdziała z wojewodą w sprawach z zakresu stwierdzenia przez właściwe organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego wygaśnięcia mandatu radnego lub mandatu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w przypadkach określonych w art. 383 § 2 i art. 492 § 2 Kodeksu wyborczego. tj. utraty prawa wybieralności lub nieposiadania go w dniu wyborów, odmowy złożenia ślubowania, naruszenia ustawowego zakazu łączenia mandatu radnego z wykonywaniem określonych w odrębnych przepisach funkcji lub działalności (np. mandatu posła, senatora, funkcji wojewody), niezłożenia w terminach określonych w odrębnych przepisach oświadczenia o swoim stanie majątkowym.

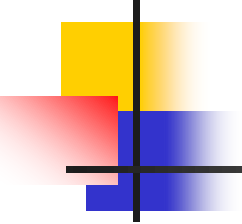
Komisarz wyborczy w celu zapewnienia sprawnej organizacji wyborów współdziała z urzędnikami wyborczymi oraz właściwymi organami jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności w sprawach: warunków pracy komisji wyborczych i obsługi administracyjnej komisji, w tym: usytuowania, urządzenia i wyposażenia lokali wyborczych, w tym zapewnienia urządzeń służących do transmisji z lokalu wyborczego lub rejestrowania obrazu i dźwięku, środków łączności i transportu, dostarczenia kart do głosowania, nakładek na karty do głosowania sporządzanych w alfabecie Braille'a, formularzy i druków wyborczych, a także spisu wyborców i pieczęci komisji, przekazywania protokołów z głosowania i wyborów właściwym terytorialnym komisjom wyborczym, przekazywania do depozytu i zabezpieczenia pozostałych dokumentów z wyborów, w tym pieczęci komisji, szkolenia obwodowych komisji wyborczych, dostarczania informacji o uprawnieniach wyborców niepełnosprawnych i instrukcji głosowania, wchodzącej w skład pakietu wyborczego stosowanego w głosowaniu korespondencyjnym, sporządzanych w alfabecie Braille'.

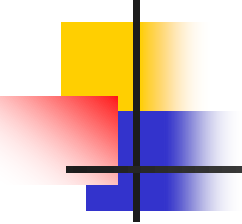
-
-
- Komisarz wyborczy sprawuje kontrolę nad prawidłowością sporządzania spisów wyborców, w szczególności w zakresie terminowego ich sporządzenia, poinformowania wyborców o czasie i miejscu udostępnienia spisu do wglądu, a także niezwłocznego przekazywania gminom zawiadomień o dopisaniu wyborcy do spisu.
 - W tym celu komisarz wyborczy może żądać od wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) wyjaśnień oraz wglądu do dokumentów.
 - Komisarz wyborczy zapewnia wyborcom informację o stanie rejestru wyborców prowadzonego w gminach i zasadach wpisywania wyborców do rejestru.

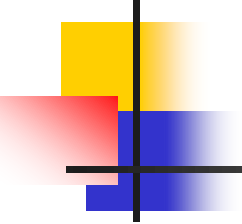

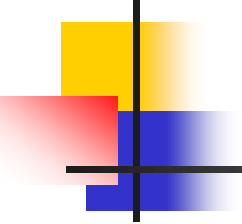
Komisarz wyborczy podaje do wiadomości publicznej, w formie komunikatów:

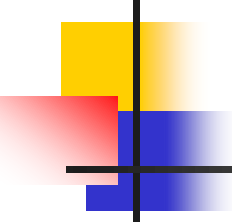
- informację o miejscu, czasie i terminie przyjmowania zgłoszeń zamiaru głosowania korespondencyjnego przez wyborców niepełnosprawnych;
- informację o miejscu, czasie i terminie przyjmowania zawiadomień o utworzeniu komitetów wyborczych;
- informację o liczbie mieszkańców w gminie, w której przeprowadzane są wybory wójta (burmistrza, prezydenta miasta) przed upływem kadencji, według stanu na koniec roku poprzedzającego rok, w którym wybory są przeprowadzane;
- informację o miejscu, czasie i terminie składania sprawozdań finansowych komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) przeprowadzanych przed upływem kadencji.

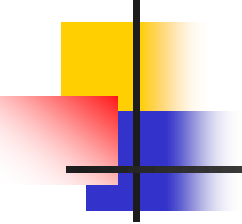
-
-
- Komisarz wyborczy, sprawując nadzór nad realizacją zadań przez terytorialne i obwodowe komisje wyborcze, udziela komisjom bieżącej pomocy w wykonywaniu ich zadań, w szczególności: organizuje szkolenia terytorialnych komisji wyborczych, przekazuje komisjom wytyczne i wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej, a także w miarę potrzeby udziela im własnych wyjaśnień, rozpatruje skargi na działalność terytorialnych komisji wyborczych, stwierdzając uchybienia w działalności komisji, udziela im wskazówek co do sposobu ich usunięcia.

-
-
- Komisarz wyborczy sukcesywnie bada prawidłowość sporządzonych przez terytorialne komisje wyborcze protokołów rejestracji list kandydatów na radnych oraz kandydatów na wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) i uchwał o odmowie przyjęcia zgłoszenia listy bądź odmowie rejestracji listy lub kandydata. W razie stwierdzenia uchybień wskazuje komisjom sposób ich usunięcia; stwierdzając naruszenie prawa, uchyla wadliwe uchwały i przekazuje komisjom do ponownego rozpatrzenia.
 - Komisarz wyborczy nadzoruje terminowość i prawidłowość nadawania przez terytorialne komisje wyborcze numerów zarejestrowanym listom kandydatów na radnych, sporządzenia i drukowania obwieszczeń o zarejestrowanych listach.

-
-
- Komisarz wyborczy może żądać od terytorialnych komisji wyborczych informacji o przebiegu wykonywania przez nie zadań wyborczych
 - Komisarz wyborczy, jako zwierzchnik urzędników wyborczych, nadzoruje terminowość i prawidłowość wykonywania przez nich zadań wyborczych oraz w miarę potrzeby udziela im wyjaśnień.
 - Komisarz wyborczy informuje Szefa Krajowego Biura Wyborczego o niewykonywaniu lub nierzetelnym wykonywaniu zadań przez urzędnika wyborczego. Stwierdzając uchybienia w działalności urzędnika wyborczego komisji, udziela mu wskazówek co do sposobu ich usunięcia.

-
-
- Komisarz wyborczy na żądanie P.K.W. przekazuje wydane postanowienia, inne dokumenty związane z wyborami oraz informacje o wykonywaniu zadań i czynności wyborczych.
 - Komisarz wyborczy w razie czasowej niemożności pełnienia funkcji powiadamia o tym niezwłocznie P.K.W. W przypadku, o którym mowa, komisarz wyborczy może wnioskować do P.K.W. o powierzenie tej funkcji innemu komisarzowi wyborczemu lub innej osobie, która zapewni rzetelne wykonanie czynności wyborczych.
 - Komisarz wyborczy przyjmuje i wprowadza do systemu elektronicznego zgłoszenia o uzyskiwanych korzyściach w zakresie określonym w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie regulaminu P.K.W. (M.P. Nr 26, poz. 286 oraz z 2012 r. poz. 38), z tym że zgłoszenia członków zarządów województw, sekretarzy województw, skarbników województw przyjmuje komisarz wyborczy, o charakterze ogólnowojejewódzkim.

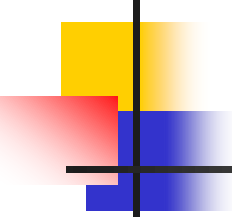
-
-
- Spory kompetencyjne między komisarzami wyborczymi rozstrzyga P.K.W.
 - Do dnia 31 grudnia 2018 r. komisarz wyborczy nadzoruje prawidłowość wykonania przez organy jednostek samorządu terytorialnego czynności związanych z podziałem na okręgi wyborcze i obwody głosowania oraz ustaleniem liczby radnych wybieranych w okręgach.

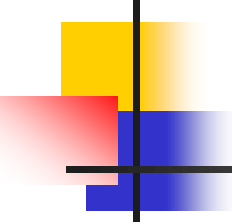
-
-
- W razie stwierdzenia, że właściwe organy gminy nie wykonują w terminie lub w sposób zgodny z prawem tych zadań, właściwy komisarz wyborczy wzywa te organy do wykonania zadań w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie, a w razie bezskutecznego upływu terminu niezwłocznie wykonuje te zadania i powiadamia o tym P.K.W.

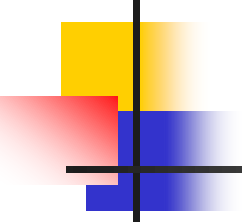
Wykonywanie innych czynności przewidzianych w ustawach:

- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa - art. 21 ust. 3 - zwoływanie pierwszej sesji nowo wybranego sejmiku województwa na dzień przypadający w ciągu 7 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów do rad na obszarze kraju;
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 20 ust. 2 – zwoływanie pierwszej sesję nowo wybranej rady gminy na dzień przypadający w ciągu 7 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów do rad na obszarze kraju;
- ustawa z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym , art. 22, art. 23, art. 24, art. 24(a) ust. 2, art. 24(b), art. 26 ust. 3, art. 45, art. 49 ust. 2 pkt 1, art. 49 ust. 4 pkt 1, art. 50 ust. 1, art. 52 ust. 2 (przyjmuje wniosek, ogłasza o przeprowadzeniu referendum, sprawozdanie finansowe, powoływanie komisji);
- Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym, art. 28, art. 36 ust. 5, art. 89;
- Ustawa z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy, art. 9 ust. 3 - po upływie terminu 7-dniowego terminu o niezwołaniu pierwszej sesji rady dzielnicy przez Prezydenta m.st. Warszawy, pierwszą sesję zwołuje komisarz wyborczy w ciągu 21 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów na obszarze całego kraju.

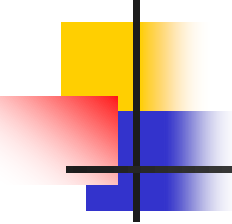
-
-
- Komisarz wyborczy uchyla uchwały terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych podjęte z naruszeniem prawa lub niezgodne z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej i przekazuje sprawę właściwej komisji do ponownego rozpatrzenia lub podejmuje rozstrzygnięcie w sprawie.
 - Komisarz wyborczy jest zwierzchnikiem urzędników wyborczych.
 - Komisarz wyborczy wydaje postanowienia w zakresie swoich ustawowych uprawnień.
 - Do dnia powołania komisarzy wyborczych, o których mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. dotychczasowi komisarze wyborczy pełnią swoją funkcję na obszarze dotychczasowych właściwości.

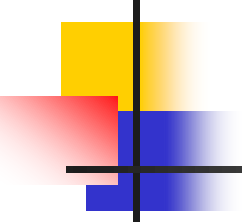

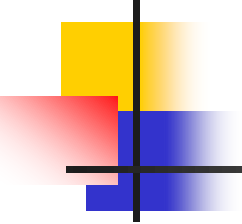
Z dniem powołania komisarzy wyborczych, o których mowa w art. 11 ust. 2 ustawy, dokumenty dotyczące: wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego w toku kadencji, które zostały zarządzone przed dniem 31 stycznia 2018 r., lecz nie zostały jeszcze przeprowadzone lub zostały przeprowadzone, a sąd nie rozpatrzył jeszcze protestów wyborczych, o ile zostały one wniesione, nierozpatrzonych sprawozdań finansowych z wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego w toku kadencji, nierozstrzygniętych protestów wyborczych odnoszących się do wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego w toku kadencji, zgłoszeń o uzyskiwanych korzyściach, innych niezakończonych spraw – podlegają przekazaniu dyrektorowi delegatury Krajowego Biura Wyborczego obsługującemu właściwego komisarza wyborczego, według właściwości stanowiącej załącznik nr 1 do uchwały.

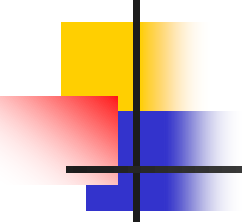

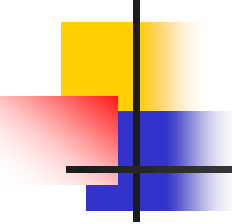
Traci moc uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia z dnia 17 lutego 2014 r. w sprawie określenia właściwości terytorialnej komisarzy wyborczych, właściwości rzeczowej w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim oraz trybu pracy komisarzy wyborczych (M.P. poz. 185).

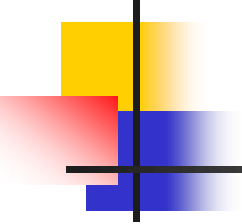
-
-
- Nadzór stanowi kategorię szerszą niż kontrola i rysuje się jako funkcja obejmująca zarówno kontrolę, jak również możliwość władczego i wiążącego ingerowania w działalność nadzorowanego podmiotu za pomocą przewidzianych prawem środków w celu skorygowania tej działalności w pożądanym kierunku, dla osiągnięcia założonych celów i efektów. Funkcja nadzoru obejmuje również elementy pieczy i pomocy wobec nadzorowanego podmiotu. Sama kontrola polega natomiast na podejmowaniu czynności sprawdzających, skierowanych na ustalenie zgodności działań podmiotu z wymaganym kryterium, a w miarę potrzeb – sformułowanie wniosków w celu usunięcia uchybień i wprowadzania usprawnień działania podmiotu kontrolowanego.

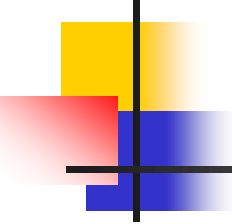
-
-
- Funkcja komisarza wyborczego ma charakter stały. Stąd opróżnienie funkcji wskutek upływu okresu, na jaki komisarz został powołany, lub jej wygaśnięcia przed upływem tego 5-letniego okresu wymaga powołania następcy. Do powołania następcy stosuje się ogólne, zasady powołania komisarza wyborczego.
 - Funkcję komisarza wyborczego powierza się na okres 5 lat. Niemniej kodeks wyborczy wskazuje zdarzenia powodujące jej ustanie przed upływem tego 5-letniego okresu, zaś sam skutek określa jako wygaśnięcie funkcji komisarza wyborczego.

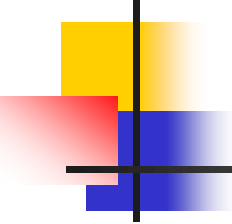
-
-
- Komisarz wyborczy nie może należeć do partii politycznych ani prowadzić działalności publicznej nie dającej się pogodzić z pełnioną funkcją. Komisarzem wyborczym nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.
 - Nie mogą być komisarzami wyborczymi kandydaci w wyborach, pełnomocnicy wyborczy, pełnomocnicy finansowi, mężowie zaufania, urzędnicy wyborczy, członkowie komisji wyborczej.

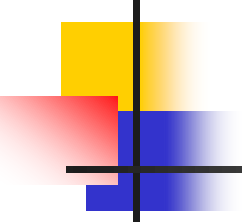
-
-
- Funkcja komisarza wyborczego wygasa w przypadku: 1) zrzeczenia się funkcji; 2) śmierci; 3) podpisania zgody na zgłoszenie do komisji wyborczej, kandydowanie w wyborach bądź objęcia funkcji pełnomocnika wyborczego, pełnomocnika finansowego, męża zaufania, urzędnika wyborczego; 4) odwołania.
 - P.K.W. odwołuje komisarza wyborczego przed upływem okresu, na jaki został powołany, w przypadku niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków komisarza wyborczego.
 - W razie czasowej niemożności pełnienia funkcji przez komisarza wyborczego P.K.W. może powierzyć pełnienie tej funkcji, na ten okres, innemu komisarzowi wyborczemu lub innej osobie zapewniającej rzetelne wykonanie czynności wyborczych.

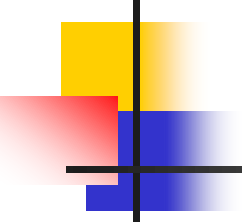
-
-
- Komisarze wyborczy, członkowie P.K.W., okręgowych, rejonowych i terytorialnych komisji wyborczych oraz urzędnicy wyborczy korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych i ponoszą odpowiedzialność jak funkcjonariusze publiczni. P.K.W. wydaje wytyczne wiążące komisarzy wyborczych oraz wyjaśnienia dla organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego, wykonujących zadania związane z przeprowadzeniem wyborów.
 - P.K.W. uchyla uchwały okręgowych i rejonowych komisji wyborczych oraz postanowienia komisarzy wyborczych podjęte z naruszeniem prawa lub niezgodne z jej wytycznymi i przekazuje sprawę właściwej komisji do ponownego rozpoznania bądź podejmuje rozstrzygnięcie w sprawie.

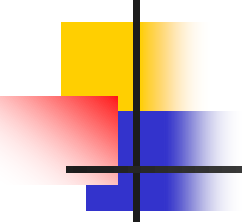
-
-
- Głosowanie przeprowadza się w stałych i odrębnych obwodach głosowania utworzonych na obszarze gminy, (z zastrzeżeniem art. 14 § 1 i art. 15 § 1 Kodeksu wyborczego).
 - Podziału gminy na stałe obwody głosowania dokonuje rada gminy, w drodze uchwały, na wniosek wójta.
 - Stały obwód głosowania powinien obejmować od 500 do 4000 mieszkańców. W przypadkach uzasadnionych miejscowymi warunkami obwód może obejmować mniejszą liczbę mieszkańców.

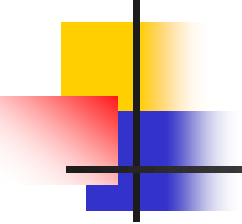
-
-
- Rada gminy, w drodze uchwały, na wniosek wójta, tworzy odrębny obwód głosowania w zakładzie leczniczym, domu pomocy społecznej, zakładzie karnym i areszcie śledczym oraz w oddziale zewnętrznym takiego zakładu i aresztu, jeżeli w dniu wyborów będzie w nim przebywać co najmniej 15 wyborców.
 - W wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz w wyborach wójta odrębny obwód głosowania w jednostce, o której mowa w § 4 kodeksu wyborczego, tworzy się, jeżeli w dniu wyborów będzie w niej przebywać co najmniej 15 wyborców ujętych w rejestrze wyborców prowadzonym w gminie, na terenie której położona jest dana jednostka.

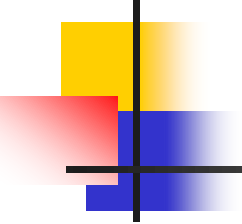
-
-
- Jeżeli w dniu wyborów w jednostce, o której mowa w § 4 kodeksu wyborczego, będzie przebywać mniej niż 15 wyborców, można w niej utworzyć odrębny obwód głosowania po zasięgnięciu opinii osoby kierującej daną jednostką.
 - Można utworzyć odrębny obwód głosowania w domu studenckim lub zespołach domów studenckich prowadzonych przez uczelnie lub inne podmioty na podstawie umów zawartych z uczelniami, jeżeli co najmniej 50 osób uprawnionych do udziału w wyborach poinformuje na piśmie rektora uczelni prowadzącej dom studencki, lub uczelni z którą inny podmiot zawarł umowę o prowadzenie domu studenckiego, o zamiarze przebywania w domu studenckim w dniu głosowania.

-
-
- Przepisu § 7 nie stosuje się w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz w wyborach wójta.
 - Rada gminy, w drodze uchwały, na wniosek wójta zgłoszony po uzyskaniu zgody rektora uczelni, tworzy obwody głosowania, o których mowa w § 7.
 - Utworzenie odrębnych obwodów głosowania następuje najpóźniej w 35 dniu przed dniem wyborów.
 - Rada gminy, tworząc obwody głosowania, ustala ich numery, granice oraz siedziby obwodowych komisji wyborczych.

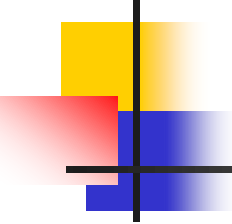
-
-
- Uchwałę rady gminy o utworzeniu obwodów głosowania ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym oraz podaje do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty. Po jednym egzemplarzu uchwały przekazuje się niezwłocznie wojewodzie i komisarzowi wyborczemu.
 - Na uchwały rady gminy, o których mowa w § 2, 4 i 9 kodeksu wyborczego, wyborcom w liczbie co najmniej 15 przysługuje prawo wniesienia skargi do komisarza wyborczego, w terminie 5 dni od daty podania ich do publicznej wiadomości. Komisarz wyborczy rozpoznaje sprawę w ciągu 5 dni i wydaje postanowienie; od postanowienia nie przysługuje środek prawny.

-
-
- Obwodowe komisje wyborcze, które mają siedziby w lokalach dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, są komisjami właściwymi dla celów głosowania korespondencyjnego przez wyborców niepełnosprawnych.
 - Wójt przedkłada radzie gminy wnioski w sprawie zmian w podziale na stałe obwody głosowania, jeżeli konieczność taka wynika ze zmian granic gminy, zmiany liczby mieszkańców w gminie lub w obwodzie głosowania.
 - Zmian w podziale na stałe obwody głosowania dokonuje się najpóźniej w 45 dniu przed dniem wyborów.
 - Wójt może przedłożyć radzie gminy wnioski w sprawie zmian siedzib obwodowych komisji wyborczych.

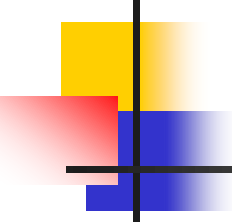
-
-
- Zmian siedzib obwodowych komisji wyborczych dokonuje się najpóźniej w 45 dniu przed dniem wyborów.
 - Jeżeli po terminie, o którym mowa wyżej, wskutek nadzwyczajnych wydarzeń głosowanie w ustalonej przez radę gminy siedzibie obwodowej komisji wyborczej byłoby niemożliwe, wójt może zarządzić, na czas określonych wyborów, zmianę siedziby obwodowej komisji wyborczej. Zarządzenie w sprawie zmiany siedziby obwodowej komisji wyborczej wójt wydaje po uzyskaniu zgody właściwej komisji wyborczej wyższego stopnia.

Propozycje zmian siedzib obwodowych komisji wyborczych, w tym siedzib znajdujących się w lokalach, o których mowa w art. 16 § 1 pkt 3, /lokale dla niepełnosprawnych/ zainteresowani mogą przedkładać wójtowi na piśmie na co najmniej 55 dni przed dniem wyborów. Przedłożone propozycje zmian siedzib obwodowych komisji wyborczych wójt niezwłocznie umieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764).

-
-
- Jeżeli w lokalu, w którym w okresie 5 lat poprzedzających dzień wyborów przeprowadzano głosowanie w wyborach, w dniu wyborów nie przeprowadza się głosowania lub ma w nim siedzibę obwodowa komisja wyborcza ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie właściwa dla obwodu głosowania o zmienionych granicach, w dniu wyborów komisarz wyborczy podaje do publicznej wiadomości, poprzez wywieszenie w miejscu łatwo dostępnym przy wejściu do tego lokalu, informację umożliwiającą wyborcom dotarcie do lokalu właściwej obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie.

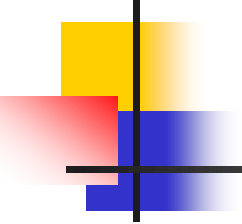
- Obwieszczenie o obwodach głosowania, siedzibach i lokalach obwodowych komisji wyborczych oraz głosowaniu korespondencyjnym Wójt podaje, w formie obwieszczenia, do wiadomości wyborców najpóźniej w 30 dniu przed dniem wyborów informację przekazaną przez komisarza wyborczego o: numerach oraz granicach stałych i odrębnych obwodów głosowania; wyznaczonych siedzibach obwodowych komisji wyborczych dla danych wyborów; lokalach obwodowych komisji wyborczych ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych; możliwości głosowania korespondencyjnego przez wyborców niepełnosprawnych i głosowania przez pełnomocnika.

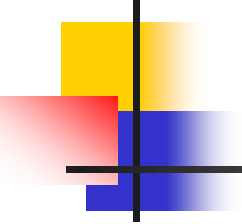
-
-
- Jeden egzemplarz obwieszczenia przekazywany jest niezwłocznie komisarzowi wyborczemu i Państwowej Komisji Wyborczej.
 - Obwieszczenie, o którym mowa w § 1, wójt zamieszcza najpóźniej w 30 dniu przed dniem wyborów w Biuletynie Informacji Publicznej. Jeżeli po wydaniu obwieszczenia, o którym mowa w wyżej nastąpiła zmiana siedziby obwodowej komisji wyborczej, o której mowa w art. 13a § 2a, wójt niezwłocznie podaje, w formie obwieszczenia, do wiadomości wyborców informacje, o których uwzględniające dokonane zmiany oraz zamieszcza je w Biuletynie Informacji Publicznej.

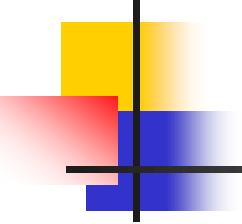

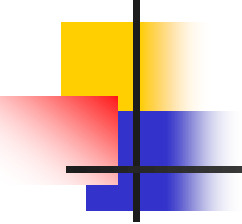
Zastępcze czynności komisarza wyborczego.

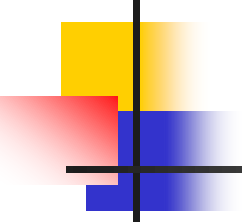
- Jeżeli właściwe organy gminy nie wykonują w terminie lub w sposób zgodny z prawem, zadań dotyczących utworzenia obwodów głosowania lub ich zmiany, powołania lub zmian w składach komisji obwodowych, właściwy komisarz wyborczy wzywa te organy do wykonania zadań w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie, a w razie bezskutecznego upływu terminu niezwłocznie wykonuje te zadania i powiadamia o tym Państwową Komisję Wyborczą.
- Przepis ten stosuje się odpowiednio, jeżeli właściwy organ nie dokonał podziału gminy, powiatu lub województwa na okręgi wyborcze w terminie lub w sposób zgodny z prawem.

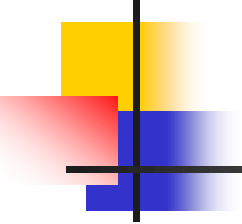
-
-
- Rejestr wyborców. Stały rejestr wyborców obejmuje osoby stale zamieszkałe na obszarze gminy, którym przysługuje prawo wybierania. Stanowi zbiór danych osobowych z ewidencji ludności. Można być ujętym tylko w jednym rejestrze wyborców.
 - Rejestr wyborców służy do sporządzania spisów wyborców uprawnionych do udziału w wyborach, a także do sporządzania spisów osób uprawnionych do udziału w referendum. Potwierdza prawo wybierania oraz prawo wybieralności.
 - Rejestr wyborców dzieli się na część A i część B. Część A rejestru wyborców obejmuje obywateli polskich. W tej części rejestru wyborców wymienia się nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL i adres zamieszkania wyborcy.

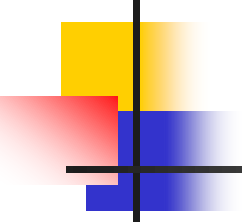
-
-
- Wyborcy będący obywatelami polskimi, zameldowani na obszarze gminy na pobyt stały są wpisywani do rejestru wyborców z urzędu.
 - Część B rejestru wyborców obejmuje obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, stale zamieszkałych na obszarze gminy i uprawnionych do korzystania z praw wyborczych w Rzeczypospolitej Polskiej. W tej części rejestru wyborców wymienia się nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej, numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz adres zamieszkania wyborcy.

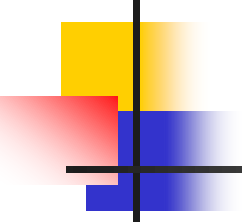
-
-
- Wyborcę, o którym mowa wyżej, wpisanego do rejestru wyborców, na jego pisemny wniosek, skreśla się z rejestru wyborców. Rejestr wyborców prowadzi gmina jako zadanie zlecone. Rejestr wyborców jest udostępniany, na pisemny wniosek, do wglądu w urzędzie gminy. Urząd gminy przekazuje właściwym organom wyborczym okresowe informacje o liczbie wyborców objętych rejestrem wyborców. Wyborcy stale zamieszkali na obszarze gminy bez zameldowania na pobyt stały wpisywani są do rejestru wyborców, jeżeli złożą w tej sprawie w urzędzie gminy pisemny wniosek.
 - Decyzję o wpisaniu lub o odmowie wpisania do rejestru wyborców osoby, o której mowa w art. 19, wydaje wójt, w terminie 3 dni od dnia wniesienia wniosku.

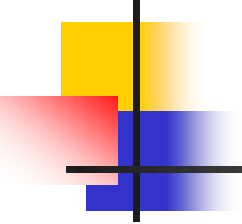
-
-
- Decyzję o odmowie wpisania do rejestru wyborców, wraz z uzasadnieniem, niezwłocznie doręcza się wnioskodawcy.
 - Wójt przed wydaniem decyzji, o której mowa w § 1, jest obowiązany sprawdzić, czy osoba wnosząca wniosek o wpisanie do rejestru wyborców spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze danej gminy.
 - O wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców niezwłocznie zawiadamia się urząd gminy właściwy ze względu na ostatnie miejsce zameldowania wnioskodawcy na pobyt stały w celu skreślenia go z rejestru wyborców w tej gminie.

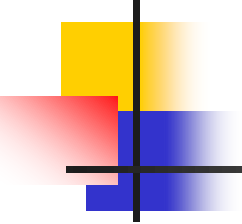
-
-
- Od decyzji w sprawie odmowy wpisania do rejestru wyborców przysługuje prawo wniesienia skargi do właściwego miejscowo sądu rejonowego. Skargę wnosi się za pośrednictwem wójta, w terminie 3 dni od dnia doręczenia decyzji. Wójt przekazuje sądowi niezwłocznie skargę wraz z decyzją i aktami sprawy. Wójt może też niezwłocznie zmienić albo uchylić swoją decyzję, jeżeli uzna skargę w całości za zasadną.
 - Sąd rozpoznaje skargę, o której mowa w § 4, w postępowaniu nieprocesowym, w terminie 3 dni od dnia jej doręczenia. Odpis postanowienia sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz wójtowi. Od postanowienia sądu nie przysługuje środek prawny.

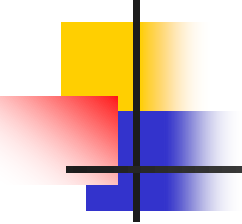
-
-
- Spis wyborców. Osoby, którym przysługuje prawo wybierania, wpisuje się do spisu wyborców. Wyborca może być wpisany tylko do jednego spisu wyborców. Spis wyborców służy do przeprowadzania głosowania w wyborach, które zostały zarządzane. Jest to lista osób, które mają prawo oddania głosu w danej obwodowej komisji wyborczej. Spis wyborców sporządza się na konkretne wybory dla konkretnej obwodowej komisji.
 - W zależności od zarządzonych wyborów spis wyborców składa się z części A lub części A i części B.
 - Spis wyborców składa się z: części A - w wyborach do Sejmu i do Senatu, w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej oraz w wyborach do rad powiatów i sejmików województw;

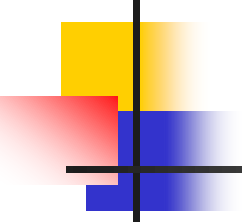
-
-
- Części A i części B - w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, w wyborach do rad gmin oraz w wyborach wójta.
 - Część A spisu wyborców obejmuje obywateli polskich.
 - Część B spisu wyborców obejmuje obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, uprawnionych do korzystania z praw wyborczych w wyborach, które zostały zarządzane w Rzeczypospolitej Polskiej.
 - Spis wyborców, z zastrzeżeniem /statki, Polacy za granicą/ jest sporządzany i aktualizowany przez gminę, jako zadanie zlecone, na podstawie rejestru wyborców.

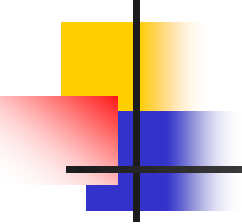
-
-
- Spis wyborców sporządza się w 2 egzemplarzach, oddzielnie dla każdego obwodu głosowania, według miejsca zamieszkania wyborców, najpóźniej w 21 dniu przed dniem wyborów.
 - Jeden egzemplarz spisu wyborców przekazuje się w przeddzień wyborów przewodniczącemu właściwej obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie.
 - Dopisanie do spisu wyborców. Wyborca, na jego pisemny wniosek wniesiony do urzędu gminy najpóźniej w 5 dniu przed dniem wyborów, jest dopisywany do spisu wyborców w wybranym przez siebie obwodzie głosowania na obszarze gminy: właściwej ze względu na miejsce jego stałego zamieszkania albo w której czasowo przebywa.

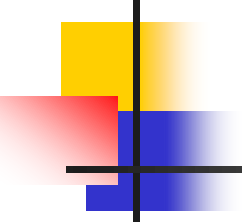
-
-
- Przepisu tego nie stosuje się w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz w wyborach wójta. W wyborach uzupełniających do Senatu przepis ma zastosowanie tylko do wyborców stale zamieszkałych na obszarze okręgu wyborczego, w którym przeprowadza się wybory uzupełniające.
 - Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do wyborcy nigdzie niezamieszkałego, przebywającego na obszarze gminy.
 - Spis wyborców w jednostkach, w których tworzy się odrębne obwody głosowania sporządza się na podstawie wykazów osób, które będą w nich przebywać w dniu wyborów.

-
-
- W wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz w wyborach wójta do spisu wyborców, o którym mowa w wpisuje się jedynie osoby stale zamieszkałe, odpowiednio, na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego lub gminy, w której przeprowadzane są wybory wójta. Wykazy osób, o których mowa, osoba kierująca daną jednostką przekazuje do urzędu gminy najpóźniej w 5 dniu przed dniem wyborów.
 - W wykazie osób, które będą przebywały w zakładzie karnym, nie umieszcza się osób pozbawionych praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu.

-
-
- Dopisanie osób odbywających służbę do spisu wyborców. Żołnierze, policjanci, straż, pełniący służbę, odbywający ćwiczenia i przeszkolenie, poza miejscem stałego zamieszkania są dopisywani, na swój wniosek, do wybranego przez nich spisu wyborców sporządzonego dla miejscowości, w której odbywają służbę. Wniosek składa się między 21 a 14 dniem przed dniem wyborów, chyba że osoby, o których mowa przybyły do miejsca ich aktualnego zakwaterowania po tym terminie.
 - W wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz w wyborach wójta do spisu wyborców, wpisuje się jedynie osoby stale zamieszkałe, odpowiednio, na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego lub gminy, w której przeprowadzane są wybory wójta.

-
-
- **Jawność spisu wyborców.** Między 21 a 8 dniem przed dniem wyborów każdy wyborca może sprawdzić w urzędzie gminy, w której spis wyborców został sporządzony, czy został w spisie uwzględniony. Spis wyborców jest udostępniany do wglądu w urzędzie gminy.
 - Wójt powiadamia wyborców, w sposób zwyczajowo przyjęty, o sporządzeniu spisu wyborców oraz o miejscu i czasie jego udostępniania.
 - Każdy może wnieść odpowiednio do wójta albo do organu, który sporządził spis wyborców, reklamację w sprawie nieprawidłowości sporządzenia spisu. Terminy rozpatrzenia reklamacji i wniesienia skargi do sądu rejonowego wynoszą 2 dni.

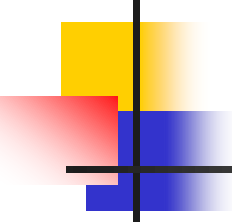
-
-
- Prawo osób niepełnosprawnych. Wyborca niepełnosprawny wpisany do rejestru wyborców w danej gminie ma prawo do uzyskiwania informacji o: właściwym dla siebie okręgu wyborczym i obwodzie głosowania; lokalach obwodowych komisji wyborczych znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania wyborcy niepełnosprawnego, warunkach dopisania wyborcy do spisu wyborców w obwodzie głosowania, o którym mowa, terminie wyborów oraz godzinach głosowania; komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach i listach kandydatów; warunkach oraz formach głosowania. Informacje, przekazuje wójt lub upoważniony przez niego pracownik urzędu gminy na wniosek tego wyborcy oraz niezwłocznie do publicznej wiadomości.

-
-
- Komisarz wyborczy, najpóźniej w 21 dniu przed dniem wyborów, przekazuje wyborcom w stałych obwodach głosowania, w formie druku bezadresowego umieszczanego w oddawczych skrzynkach pocztowych, informację o terminie wyborów, godzinach głosowania, sposobie głosowania oraz warunkach ważności głosu w danych wyborach, a także o możliwości głosowania korespondencyjnego przez wyborców niepełnosprawnych i głosowania przez pełnomocnika.
 - Działania informacyjne, komisarz wyborczy wykonuje za pośrednictwem operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe. Wzór określi P.K.W. 40 dni przed wyborami.

Rola Komisarza wyborczego w wyborach samorządowych 2018

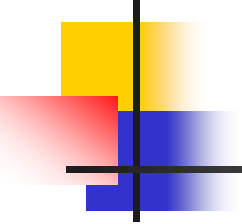
- Sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego.
- Komisarz wyborczy zwołuje pierwsze posiedzenia terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych oraz podaje do publicznej wiadomości informacje o składach terytorialnych komisji wyborczych.
- Komisarz wyborczy wykonuje czynności związane z podziałem i zmianą podziału jednostki na okręgi wyborcze oraz ustaleniem liczby radnych wybieranych w okręgach, a w przypadku gmin – również z podziałem na obwody głosowania, a także z ustaleniem i zmianą siedzib obwodowych komisji wyborczych.

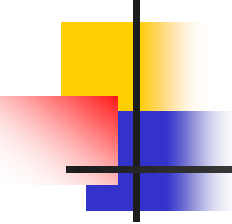
-
-
- Komisarz wyborczy wykonuje czynności związane z podziałem i zmianą podziału jednostki na okręgi wyborcze oraz ustaleniem liczby radnych wybieranych w okręgach, a w przypadku gmin – również z podziałem na obwody głosowania, a także z ustaleniem i zmianą siedzib obwodowych komisji wyborczych.
 - Komisarz wyborczy, sprawując nadzór nad przestrzeganiem prawa wyborczego, współdziała z wojewodą w sprawach z zakresu stwierdzenia przez właściwe organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego wygaśnięcia mandatu radnego lub mandatu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w przypadkach określonych w art. 383 § 2 i art. 492 § 2 Kodeksu wyborczego.

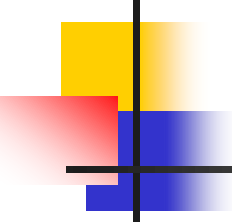

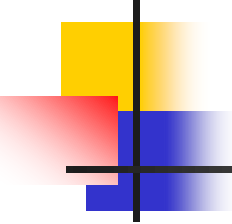
Do zadań komisarza wyborczego należy w szczególności:

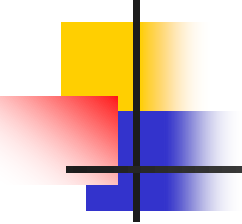
- sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego, którego zakres obejmuje m.in. rozpatrywanie skarg na działalność terytorialnych komisji wyborczych oraz uchylanie uchwał terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych podjętych z naruszeniem prawa lub niezgodnych z wytycznymi PKW i przekazywanie spraw właściwym komisjom do ponownego rozpatrzenia;
- rozpatrywanie skarg na uchwały rady gminy w sprawach odrębnych obwodów głosowania w placówkach leczniczych, zakładach karnych i akademikach.

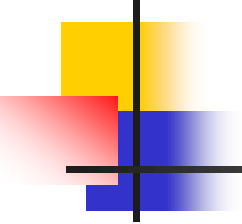
-
-
- Na ustalenia dotyczące podziału czasu antenowego, o którym mowa w art. 491 § 3 i 6, komitetom wyborczym przysługuje skarga do komisarza wyborczego właściwego ze względu na siedzibę oddziału Telewizji Polskiej lub Polskiego Radia.
 - Działania nadzorcze komisarza wyborczego obejmują badanie zasadności zaskarżenia ustaleń dotyczących podziału na okręgi wyborcze i ustalenia liczby radnych wybieranych w okręgu, działalności wojewódzkiej komisji wyborczej oraz uchwał wojewódzkiej komisji wyborczej w sprawach zgłaszania i rejestracji list kandydatów na radnych.

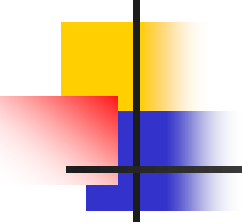
-
-
- Komisarz wyborczy sprawdza prawidłowość ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów do sejmiku województwa.
 - Nadzoruje prawidłowość wykonywania przez właściwe organy samorządowe czynności związanych m.in. z podziałem na obwody głosowania oraz wygaśnięciem mandatów radnych.
 - W razie stwierdzenia nieprawidłowości zobligowany jest wskazać właściwym organom na konieczność ich usunięcia. Zakres nadzoru obejmuje ponadto terminowość i prawidłowość nadawania numerów zarejestrowanym listom kandydatów na radnych, sporządzenia i drukowania obwieszczeń o zarejestrowanych listach oraz druk kart do głosowania.

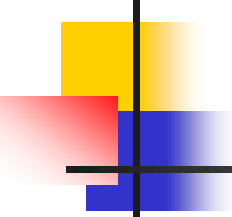
-
-
- Sukcesywnie bada prawidłowość protokołów rejestracji list kandydatów na radnych i uchwał o odmowie przyjęcia zgłoszenia listy bądź odmowie rejestracji listy sporządzonych przez terytorialne komisje wyborcze, przy czym metody działania komisarza są różne w zależności od wagi zastanych nieprawidłowości. W sytuacji stwierdzenia uchybień wskazuje komisjom sposób ich usunięcia, zaś w przypadku naruszenia prawa uchyla wadliwe uchwały i przekazuje je komisjom do ponownego rozpatrzenia.
 - Pomoc udzielana przez komisarza wyborczego nadzorowanym jednostkom przyjmuje postać m.in. organizacji narad i szkoleń komisji wyborczych, przekazywanie im wytycznych i wyjaśnień własnych i PKW oraz udzielania wskazówek co do sposobu usunięcia uchybień pojawiających się w działalności komisji.

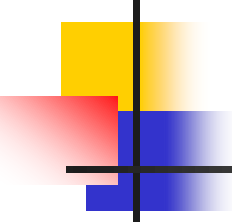
-
- Sporządzanie spisu wyborców przez właściwe, powołane do tego organy podlega społecznej kontroli, którą sprawuje komisarz wyborczy. Działalność kontrolna komisarza wyborczego obejmuje w szczególności badanie prawidłowości sporządzania spisów wyborców. Jako najważniejsze kryteria kontroli wskazuje się terminowość ich sporządzania oraz wypełnianie obowiązków w przedmiocie informowania wyborców o czasie i miejscu udostępniania spisów do wglądu
 - Do najważniejszych prawnych środków reakcji na zastane nieprawidłowości zaliczyć trzeba przede wszystkim wezwanie organów do wykonania zadań w sposób terminowy i zgodny z prawem – a w razie bezskutecznego upływu terminu – samodzielne wykonanie uchybionych czynności, a także prawo zarządzenia ponownego ustalenia wyników wyborów. Ma to istotne znaczenie w przypadku wystąpienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa w związku z działalnością obwodowych komisji wyborczych. Pozwala to na sprawne wyjaśnienie okoliczności danej sprawy.

-
-
- Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz.U.poz.130), zwanej dalej „ustawą”, wszystkie rady gmin zobowiązane są do dokonania podziału gmin na okręgi wyborcze w wyborach do rady gminy, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy, tj. do dnia 1 kwietnia 2018 r.
 - Powyższe nie dotyczy natomiast rad powiatów i sejmików województw.

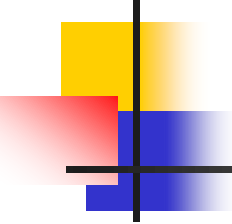
-
-
- P.K.W. zaleca, aby przed wniesieniem wniosku w sprawie podziału gminy na okręgi wyborcze pod obrady rady gminy wójt (burmistrz, prezydent miasta) przedstawił właściwemu komisarzowi wyborczemu, w trybie konsultacji, opracowany projekt. Państwowa Komisja Wyborcza zobowiązuje komisarzy wyborczych do udzielenia pomocy organom wykonawczym gmin przy opracowywaniu projektów podziału gminy na okręgi wyborcze
 - Jeżeli w gminach dotychczasowy podział na okręgi wyborcze spełnia wymogi k.w., rada gminy może podjąć uchwałę w sprawie podziału gminy na okręgi wyborcze określającą takie same granice okręgów wyborczych jak obowiązujące dotychczas.

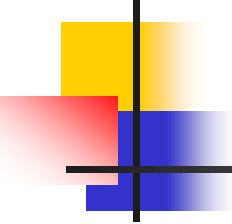
-
-
- Rada gminy dokonuje podziału gminy na okręgi wyborcze wyłącznie na wniosek właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Jednakże podział zawarty we wniosku nie jest wiążący dla rady. Zmiany w podziale w stosunku do zaproponowanego we wniosku są zatem możliwe pod warunkiem, że ustalony podział na okręgi wyborcze odpowiadać będzie zasadom określonym kodeksie wyborczym.
 - Przy ustalaniu podziału rady powinny uwzględnić liczbę mieszkańców ujętych w stałym rejestrze wyborców danej gminy na koniec kwartału poprzedzającego kwartał, w którym dokonuje się podziału na okręgi wyborcze (art. 12 ust. 2 ustawy).

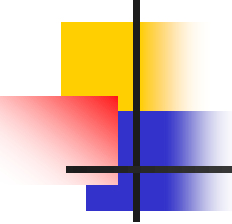
-
-
- Przez liczbę mieszkańców, o której wyżej mowa, należy rozumieć sumę liczb: wyborców ujętych w rejestrze wyborców z urzędu; wyborców wpisanych do rejestru wyborców na wniosek; pozostałych osób zameldowanych w gminie na pobyt stały, z wyjątkiem osób, co do których otrzymano zawiadomienie o wpisaniu do rejestru wyborców w innej gminie.
 - Przy dokonywaniu podziału należy uwzględnić liczbę radnych wybieranych do rad w wyborach w 2018 roku, ustaloną przez wojewodę w trybie art. 373 Kodeksu wyborczego. W przypadku, gdy wojewoda nie ustalił jeszcze liczby radnych wybieranych w wyborach w 2018 roku, należy, uwzględniając liczbę mieszkańców, o której mowa w pkt. 5 art. 373 Kodeksu wyborczego i sprawdzić, czy ustalona przez wojewodę liczba radnych wybieranych do rady gminy w wyborach w 2014 roku w dalszym ciągu jest zgodna z art. 17 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 i 2232 oraz z 2018 r. poz. 130). W przypadku niezgodności rada gminy dokonuje podziału, uwzględniając liczbę radnych ustaloną na podstawie art. 373 k. w.

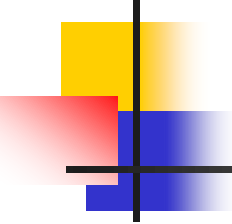

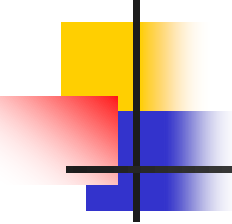
Dokonanie podziału na okręgi wyborcze, a w gminach liczących powyżej 20 000 mieszkańców, a także ustalenie liczby radnych wybieranych w poszczególnych okręgach wyborczych następuje według jednolitej normy przedstawicielstwa obliczonej przez podzielenie liczby mieszkańców gminy przez liczbę radnych wybieranych do danej rady. Następnie liczbę mieszkańców w okręgu dzieli się przez jednolitą normę przedstawicielstwa w gminie z zastosowaniem zaokrągleń.

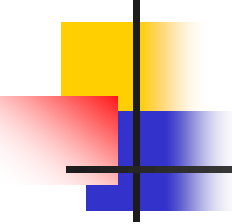
-
-
- Jeżeli w gminie liczącej powyżej 20 000 mieszkańców odjęcie mandatu nadwyżkowego spowodowałoby zmniejszenie liczby mandatów przypadających okręgowi poniżej 5 radnych wybieranych w okręgu bądź przyznanie mandatu dodatkowego spowodowałoby przekroczenie 8 radnych wybieranych w okręgu, należy dokonać zmian w proponowanym podziale.
 - Na ustalenia rady gminy w sprawach okręgów wyborczych wyborcom, w liczbie co najmniej 15, przysługuje prawo wniesienia skargi do komisarza wyborczego, w terminie 5 dni od daty podania uchwały do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty (art. 420 § 1 Kodeksu wyborczego).

-
-
- Informacja o prawie do wniesienia skargi powinna być zawarta w treści uchwały rady o podziale gminy na okręgi wyborcze.
 - Od postanowienia komisarza wyborczego wydanego w związku ze skargą przysługuje odwołanie do Państwowej Komisji Wyborczej. Jeżeli wnoszącym odwołanie jest rada gminy, wówczas dla jego skuteczności niezbędna jest uchwała rady gminy w sprawie wniesienia takiego odwołania ze wskazaniem, kto jest upoważniony do działania w imieniu rady w tej sprawie.
 - Na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie odwołania od postanowienia komisarza wyborczego przysługuje prawo wniesienia skargi do sądu administracyjnego, w terminie 3 dni od daty podania uchwały Państwowej Komisji Wyborczej do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

-
- Jeżeli rada gminy nie dokona podziału gminy na okręgi wyborcze w terminie, o którym mowa w pkt 1, komisarz wyborczy, działając na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy, dokonuje podziału gminy na okręgi wyborcze w terminie 14 dni od upływu tego terminu.
 - Jeżeli natomiast dokonany przez radę gminy w terminie podział gminy na okręgi wyborcze jest niezgodny z prawem, komisarz wyborczy, działając na podstawie art. 17 § 2 Kodeksu wyborczego, stwierdza ten fakt w formie postanowienia i wzywa radę do wykonania zadania w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie. W razie bezskutecznego upływu terminu kolejnym postanowieniem komisarz wyborczy dokonuje podziału gminy na okręgi wyborcze, zawiadamiając o tym fakcie Państwową Komisję Wyborczą.
 - Powołany przepis upoważnia komisarza wyborczego do stwierdzenia, że zadania organów samorządu terytorialnego nie zostały wykonane w terminie, w sposób zgodny z prawem, nie zaś do stwierdzenia nieważności lub uchylecia uchwały rady.

-
-
- Jednakże postanowienie komisarza wyborczego wydane wskutek niewykonania zadań przez radę gminy w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie jest późniejszym aktem rozstrzygającym w tej samej materii, wydanym przez organ do tego uprawniony, uchyla zatem – z mocy prawa – akt wcześniejszy (uchwałę rady). W razie podjęcia wskazanych wyżej czynności komisarz wyborczy powiadamia właściwego wojewodę o ewentualnym stwierdzeniu niezgodnego z prawem wykonania zadań organu jednostki samorządu terytorialnego i o wydanym w sprawie własnym postanowieniu.
 - Do postanowienia komisarza wyborczego w sprawie podziału gminy na okręgi wyborcze stosuje się odpowiednio art. 419 § 4 Kodeksu wyborczego.

-
-
- W postanowieniu, o którym mowa w pkt 17, komisarz wyborczy zawiera informację o możliwości odwołania do Państwowej Komisji Wyborczej w trybie art. 420 § 2 Kodeksu wyborczego.
 - Podziału dzielnic m.st. Warszawy na okręgi wyborcze dokonuje Rada m.st. Warszawy, na zasadach dotyczących gmin powyżej 20 000 mieszkańców.
 - Od dnia 1 stycznia 2019 r. podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze oraz zmian w tym podziale dokonuje komisarz wyborczy. Nie dotyczy to podziału dzielnic m.st. Warszawy na okręgi wyborcze. Do ustalenia podziału na okręgi wyborcze i dokonywania zmian przez komisarza wyborczego wytyczne stosuje się odpowiednio.

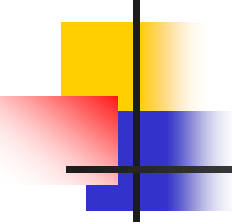

Zmiany podziału gminy na okręgi wyborcze dokonanego na podstawie art. 12 ustawy, w przypadku stwierdzenia przesłanek powodujących konieczność ich uwzględnienia przed wyborami samorządowymi, muszą zostać dokonane najpóźniej na 3 miesiące przed upływem kadencji. Podział gminy na okręgi wyborcze, który zostanie dokonany na podstawie art. 12 ustawy oraz dotychczasowy podział powiatów i województw na okręgi wyborcze jest stały i zmiany w nim mogą być wprowadzane wyłącznie w sytuacjach i w zakresie określonych w Kodeksie wyborczym (art. 421 Kodeksu wyborczego). Do dokonywania zmian w podziale na okręgi wyborcze wytyczne stosuje się odpowiednio, uwzględniając w przypadku powiatów i województw zasady określone w art. 453-456 oraz art. 462 i 463 Kodeksu wyborczego.

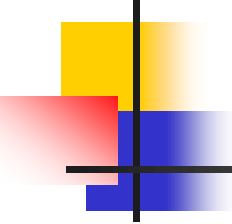

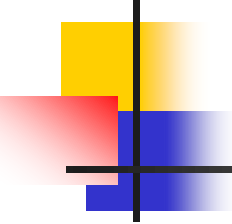
Stale organy wyborcze oraz powołane w związku z zarządzonymi wyborami

- Stałymi organami wyborczymi są Państwowa Komisja Wyborcza oraz komisarze wyborczy.
- Organami wyborczymi powoływanymi w związku z zarządzonymi wyborami są odpowiednio okręgowe, rejonowe i terytorialne komisje wyborcze oraz obwodowe komisje wyborcze.
- Terytorialnymi komisjami wyborczymi są wojewódzkie, powiatowe i gminne komisje wyborcze.
- Właściwość rzeczową oraz miejscową komisji wyborczych, o których mowa w § 2 i 3, określają przepisy szczególne kodeksu.

Na karcie do głosowania oznacza się miejsce na umieszczenie pieczęci obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie oraz drukuje się, w przypadku wyborów: Prezydenta Rzeczypospolitej - odcisk pieczęci Państwowej Komisji Wyborczej; do Sejmu, do Senatu i do Parlamentu Europejskiego - odcisk pieczęci okręgowej komisji wyborczej; do rad i wyborów wójta - odcisk pieczęci terytorialnej komisji wyborczej.

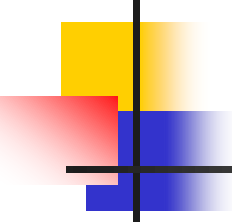
-
-
- Można być członkiem tylko jednej komisji wyborczej. Nie mogą być członkami komisji kandydaci w wyborach, komisarze wyborczy, pełnomocnicy wyborczy, pełnomocnicy finansowi, urzędnicy wyborczy oraz mężowie zaufania.
 - Członkostwo w komisji wyborczej wygasa z dniem podpisania zgody na kandydowanie w wyborach, objęcia funkcji komisarza wyborczego, pełnomocnika, urzędnika wyborczego lub męża zaufania. Komisarze wyborczy, członkowie P.K.W., okręgowej, rejonowej i terytorialnej komisji wyborczej nie mogą prowadzić agitacji wyborczej na rzecz poszczególnych kandydatów lub list kandydatów. Urzędnicy wyborczy nie mogą prowadzić agitacji wyborczej, o której mowa w zdaniu pierwszym, z wyjątkiem agitacji na rzecz własnej kandydatury.

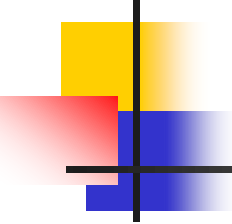

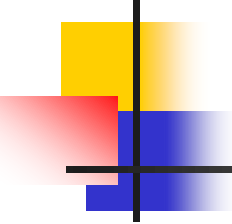
Członkowie obwodowej komisji wyborczej nie mogą prowadzić agitacji wyborczej na rzecz poszczególnych kandydatów oraz list kandydatów:

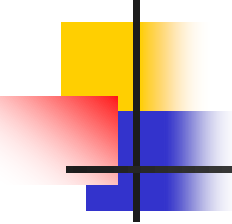
- w lokalu wyborczym;
- w trakcie czynności podejmowanych przez obwodową komisję wyborczą;
- w trakcie przygotowań do prac obwodowej komisji wyborczej.

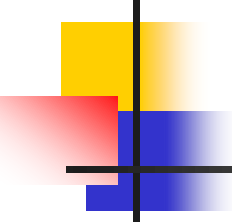
Nie można być członkiem obwodowej komisji wyborczej, jeżeli jest się dla kandydata w wyborach: małżonkiem, ojcem, matką, dziadkiem, babcią (tzw. wstępnym). To samo dotyczy syna, córki, wnuka, wnuczki (tzw. zstępnych), rodzeństwa, małżonka zstępnego lub przysposobionego oraz osoby pozostającej z kandydatem w stosunku przysposobienia.

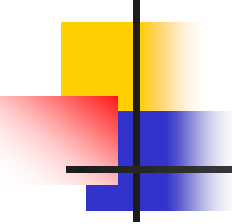
-
-
- W lokalu obwodowej komisji wyborczej może znajdować się osoba wytypowana przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta odpowiedzialna za wprowadzenie danych do systemu informatycznego.
 - W obu obwodowych komisjach wyborczych (wydającej karty i liczącej głosy) nie będzie przedstawiciela gminy.
 - W skład każdej obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie i obwodowej komisji wyborczej ds. ustalenia wyników głosowania w obwodzie powołuje się dziewięć osób spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych lub upoważnione przez nich osoby.

-
-
- Obsługę i techniczno-materialne warunki pracy obwodowych i terytorialnych komisji wyborczych oraz wykonania zadań związanych z organizacją i przeprowadzeniem wyborów na obszarze gminy, powiatu lub województwa, zapewnia odpowiednio wójt, starosta lub marszałek województwa.
 - Stanowisko pełnomocnika ds. obsługi informatycznej wyborów nadal będzie funkcjonować.
 - Powoływać go będzie wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Organ powołujący będzie także podejmować decyzję o wynagrodzeniu pełnomocnika.
 - Kodeks wyborczy nie przewiduje zakazu wykonywania zadań związanych z wyborami, będących w kompetencjach gmin, dla pracowników danej gminy, w tym dla informatyków zatrudnionych w konkretnej jednostce.

-
-
- „Jedynie urzędnik wyborczy nie może wykonywać swojej funkcji w gminie, na obszarze której ma miejsce zatrudnienia (art. 191b § 1 K.w.). Decyzja w zakresie wyznaczania osób w celu wykonywania zadań wyborczych przypisanych w Kodeksie wyborczym należy do kompetencji organu wykonawczego gminy (wójta)”
 - P.K.W. także wypowie się o warunkach technicznych transmisji z lokalu wyborczego.

-
-
- Jednostki organizacyjne sprawujące trwałą zarząd nieruchomości państwowych i komunalnych są obowiązane udostępnić bezpłatnie pomieszczenia: 1) na wniosek dyrektora właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego - z przeznaczeniem na siedziby okręgowych i terytorialnych komisji wyborczych;
 - Na wniosek wójta - z przeznaczeniem na siedziby obwodowych komisji wyborczych.

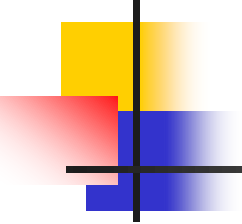
-
-
- Komisarze wyborczy, członkowie P.K.W., okręgowych, rejonowych i terytorialnych komisji wyborczych oraz urzędnicy wyborczy korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych i ponoszą odpowiedzialność jak funkcjonariusze publiczni.
 - Członkowie obwodowych komisji wyborczych w trakcie: 1) przebywania w lokalu wyborczym, 2) czynności podejmowanych przez obwodową komisję wyborczą, 3) przygotowań do prac obwodowej komisji wyborczej – korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych i ponoszą odpowiedzialność jak funkcjonariusze publiczni.

-
-
- Zapewnianie, we współdziałaniu z organami jednostek samorządu terytorialnego oraz urzędnikami wyborczymi, organizacji wyborów do rad na obszarze województwa;
 - Współpracę między Komisarzem Wyborczym, Krajowym Biurem Wyborczym a gminami i powiatami zapewniają pełnomocnicy – urzędnicy wyborczy. Dotychczas byli oni ustanawiani przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta na mocy porozumienia między Wójtem, Burmistrzem, Prezydentem Miasta a działającym z upoważnienia Szefa KBW dyrektorem właściwej miejscowo delegatury, zawartego na piśmie. Pełnomocnikiem - był nim pracownik gminy.

Okręgowa komisja wyborcza

- W skład okręgowej komisji wyborczej wchodzi od 5 do 11 sędziów, w tym z urzędu, jako jej przewodniczący, komisarz wyborczy. W skład komisji może być także powołany sędzia w stanie spoczynku, który nie ukończył 70 lat. Sędziów do składu komisji zgłasza Minister Sprawiedliwości, w liczbie uzgodnionej z Państwową Komisją Wyborczą, najpóźniej w 52 dniu przed dniem wyborów. P.K.W. powołuje okręgowe komisje wyborcze najpóźniej w 48 dniu przed dniem wyborów. W razie braku możliwości pełnienia funkcji przewodniczącego komisji przez komisarza wyborczego komisja wybiera przewodniczącego ze swojego grona.

-
-
- Pierwsze posiedzenie komisji organizuje, z upoważnienia P.K.W. dyrektor właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego.
 - Komisja na pierwszym posiedzeniu wybiera spośród siebie dwóch zastępców przewodniczącego komisji. Funkcję sekretarza okręgowej komisji wyborczej pełni dyrektor właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego albo osoba przez niego wskazana. Sekretarz uczestniczy w pracach komisji z głosem doradczym.
 - Skład komisji podaje się niezwłocznie do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty. Techniczno-materialne warunki pracy okręgowej komisji wyborczej zapewnia Krajowe Biuro Wyborcze.

Do zadań okręgowej komisji wyborczej należy:

- sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego przez odpowiednio rejonowe lub obwodowe komisje wyborcze;
- rejestrowanie okręgowych list kandydatów na posłów i kandydatów na senatora oraz list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego; zarządzanie drukowaniem kart do głosowania w wyborach do Sejmu i do Senatu oraz w wyborach do Parlamentu Europejskiego; ustalanie i ogłaszanie wyników głosowania i wyników wyborów w okręgu wyborczym w zakresie określonym przepisami szczególnymi kodeksu;
- rozpatrywanie skarg na działalność odpowiednio rejonowych lub obwodowych komisji wyborczych; zapewnienie wykonania zadań wyborczych we współdziałaniu z wojewodą i organami jednostek samorządu terytorialnego; wykonywanie innych zadań przewidzianych w kodeksie lub zleconych przez P.K.W.

Okręgowa komisja wyborcza podejmuje uchwały w zakresie swoich ustawowych uprawnień.

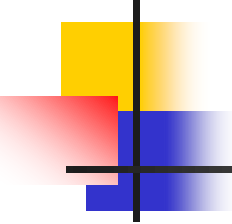
Rejonowa komisja wyborcza

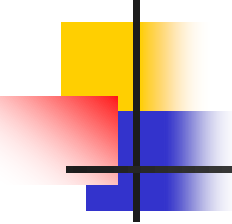
- W skład rejonowej komisji wyborczej wchodzi 5 sędziów, w tym z urzędu, jako jej przewodniczący, komisarz wyborczy. W skład komisji może być także powołany sędzia w stanie spoczynku, który nie ukończył 70 lat. Do powoływania rejonowej komisji wyborczej i wygaśnięcia członkostwa w komisji oraz organizacji jej pracy stosuje się odpowiednio art. 170 § 2-8 i art. 171, z tym że komisja wybiera jednego zastępcę przewodniczącego.

Do zadań rejonowej komisji wyborczej należy:

- ❑ sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego;
- ❑ zapewnienie dostarczenia kart do głosowania obwodowym komisjom wyborczym;
- ❑ zapewnienie wykonania zadań wyborczych we współdziałaniu z organami jednostek samorządu terytorialnego;
- ❑ rozpatrywanie skarg na działalność obwodowych komisji wyborczych;
- ❑ ustalanie i ogłaszanie wyników głosowania oraz przekazywanie ich właściwej okręgowej komisji wyborczej;
- ❑ wykonywanie innych zadań przewidzianych w kodeksie lub zleconych przez okręgową komisję wyborczą albo Państwową Komisję Wyborczą.

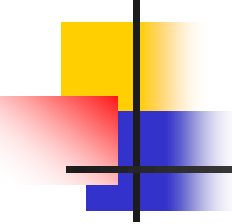
-
-
- Rejonowa komisja wyborcza podejmuje uchwały w zakresie swoich ustawowych uprawnień.
 - Rejonowa komisja wyborcza może powołać, w trybie i na zasadach określonych przez Państwową Komisję Wyborczą, pełnomocników do wypełniania zadań przewidzianych w kodeksie.
 - Państwowa Komisja Wyborcza określa obszar danego okręgu wyborczego, na którym okręgowa komisja wyborcza wykonuje także zadania rejonowej komisji wyborczej.

Terytorialne komisje wyborcze powołuje, najpóźniej w 40 dniu przed dniem wyborów:

- w przypadku wojewódzkiej komisji wyborczej - komisarz wyborczy wykonujący czynności o charakterze ogólnowojevodzkim,
- w przypadku powiatowej i gminnej komisji wyborczej – komisarz wyborczy – spośród wyborców zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych, z zastrzeżeniem § 6.

Zgłoszenia kandydatów na członków terytorialnej komisji wyborczej dokonuje się najpóźniej w 45 dniu przed dniem wyborów.

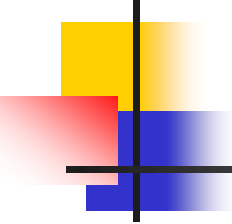

W skład terytorialnej komisji wyborczej wchodzi 9 osób, z zastrzeżeniem § 6, które mają bierne prawo wyborcze do Sejmu: w liczbie nieprzekraczającej 6 - po jednej osobie zgłoszonej przez każdego z pełnomocników wyborczych reprezentujących komitety wyborcze utworzone przez partie polityczne bądź koalicje partii politycznych, z których list odpowiednio w ostatnich wyborach: wybrano radnych do sejmiku województwa, z tym że kandydatów można zgłaszać tylko na obszarze województwa, na terenie którego komitet wyborczy wprowadził w ostatnich wyborach radnych do sejmiku województwa; albo wybrano posłów do Sejmu; jeżeli liczba takich komitetów wyborczych jest mniejsza niż 6, prawo wskazania dodatkowej osoby mają pełnomocnicy komitetów wyborczych, o których mowa w pkt 2, po jednej osobie zgłoszonej przez każdego z pełnomocników wyborczych reprezentujących pozostałe komitety wyborcze – z zastrzeżeniem § 3.

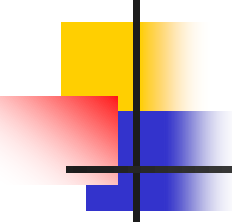

Gdyby liczba członków komisji powołanych na podstawie § 2:

- 1) okazała się mniejsza niż 9 - pozostałych kandydatów do składu komisji wyłania się w drodze publicznego losowania spośród osób zgłoszonych przez wszystkich pełnomocników wyborczych; każdy z nich może zgłosić do losowania tyle osób, ile brakuje do liczby 9;
- 2) miała być większa niż 9 - kandydatów do składu komisji, w liczbie stanowiącej różnicę między liczbą 9 a liczbą członków powoływanych na podstawie § 2 pkt 1, wyłania się w drodze publicznego losowania spośród osób zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych, o których mowa w § 2 pkt 2; każdy z nich może zgłosić do losowania tylko jedną osobę.

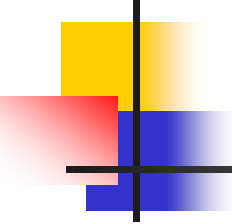
Losowanie, o którym mowa w § 3, przeprowadza: w przypadku wojewódzkiej komisji wyborczej - komisarz wyborczy wykonujący czynności o charakterze ogólnowojewódzkim; w przypadku powiatowej i gminnej komisji wyborczej - komisarz wyborczy.

W skład wojewódzkiej i powiatowej komisji wyborczej oraz komisji wyborczej w mieście na prawach powiatu wchodzi z urzędu, jako jej przewodniczący, osoba wskazana przez komisarza wyborczego.

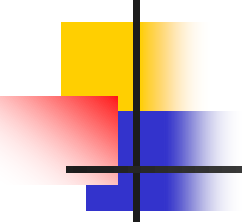
Pierwsze posiedzenie:

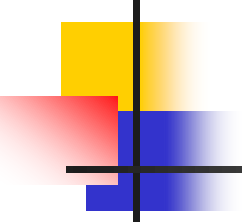
- wojewódzkiej komisji wyborczej - zwołuje niezwłocznie po jej powołaniu komisarz wyborczy wykonujący czynności o charakterze ogólnowojevodzkim;
- powiatowej i gminnej komisji wyborczej - zwołuje niezwłocznie po jej powołaniu komisarz wyborczy.

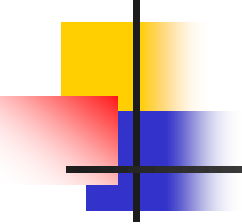

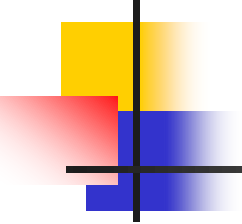
Terytorialna komisja wyborcza na pierwszym posiedzeniu wybiera ze swojego składu przewodniczącego i jego zastępcę, z zastrzeżeniem § 6. Skład terytorialnej komisji wyborczej komisarz wyborczy podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

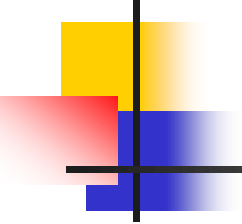
- Państwowa Komisja Wyborcza określa sposób zgłaszania kandydatów na członków terytorialnych komisji wyborczych, wzór zgłoszenia oraz zasady powoływania tych komisji, w tym tryb przeprowadzenia losowania, o którym mowa w § 3.

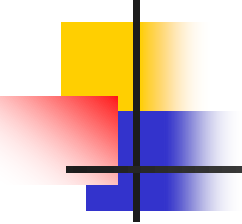
-
- **Do zadań terytorialnej komisji wyborczej należy:** rejestrowanie kandydatów na radnych; zarządzanie druku obwieszczeń wyborczych i podanie ich do publicznej wiadomości w trybie określonym w kodeksie; rozpatrywanie skarg na działalność obwodowych komisji wyborczych; ustalenie wyników głosowania i wyników wyborów do rady i ogłoszenie ich w trybie określonym w kodeksie; przesłanie wyników głosowania i wyników wyborów komisarzowi wyborczemu; wykonywanie innych czynności określonych w kodeksie lub zleconych przez komisarza wyborczego.
 - **Do zadań gminnej komisji wyborczej należy** rejestrowanie kandydatów na wójta oraz ustalenie wyników głosowania i wyników wyborów wójta oraz ogłoszenie ich w trybie określonym w kodeksie.

-
-
- **Zasady prawa wyborczego w wyborach samorządowych.**
Wybory do rad są powszechne, równe, bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym.
 - Można być radnym tylko jednego organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.
 - Można kandydować jednocześnie tylko do jednego z organów wymienionych w art. 5 pkt 3. (rady gmin, rady powiatów i sejmiki województw).
 - Można jednocześnie kandydować na radnego gminy i na wójta (burmistrza, prezydenta miasta), lecz jedynie w tej samej gminie i pod warunkiem zamieszkiwania na jej terenie.

-
-
- „Niedopuszczalne jest natomiast jednoczesne kandydowanie na radnego powiatu lub radnego sejmiku województwa i na wójta (burmistrza, prezydenta miasta), a także kandydowanie na radnego gminy i wójta (burmistrza prezydenta miasta) w różnych gminach”
 - Kandydat może ubiegać się o fotel wójta, burmistrza lub prezydenta miasta tylko w jednym miejscu. Dotychczas można było kandydować jednocześnie na radnego i na wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w tej samej, bądź innej gminie. Dopuszczalne było także jednoczesne kandydowanie na radnego powiatu lub radnego województwa i na wójta, burmistrza bądź prezydenta miasta. Zmiany wynikają z wejścia w życie nowelizacji Kodeks wyborczego.

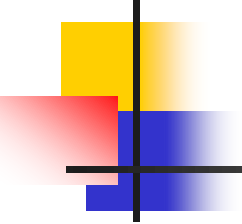
-
-
- Przepis odnośnie kandydowania stosuje się w przypadku uzupełniania składu rady lub wyboru danej rady przed upływem kadencji rad.
 - Zarządzenie i wyznaczenie daty wyborów samorządowych. Wybory do rad zarządza się nie wcześniej niż na 4 miesiące i nie później niż na 3 miesiące przed upływem kadencji rad.

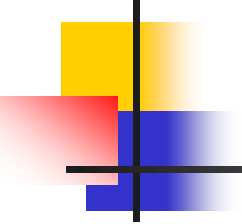
-
-
- Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy przypadający nie wcześniej niż na 30 dni i nie później niż na 7 dni przed upływem kadencji rad.
 - Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, wyznacza, w drodze rozporządzenia, datę wyborów zgodnie z § 1 oraz określa dni, w których upływają terminy wykonania czynności wyborczych przewidzianych w kodeksie (kalendarz wyborczy).
 - Rozporządzenie, o którym mowa w § 2, podaje się niezwłocznie do publicznej wiadomości i ogłasza w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nie później niż w terminie 2 dni od dnia zarządzenia wyborów.

-
-
- 16 listopada 2018 r. upływa kadencja rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Zbliżają się zatem okresy, w trakcie których nie przeprowadza się wyborów uzupełniających, wyborów nowych rad i wyborów przedterminowych oraz referendów lokalnych.

Wybory uzupełniające

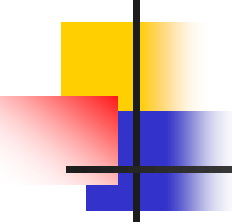
- Zgodnie z Kodeksem wyborczym wyborów uzupełniających nie przeprowadza się, jeżeli ich data przypadłaby w okresie 6 miesięcy przed zakończeniem kadencji rad. Zatem ostatnie wybory uzupełniające mogą zostać przeprowadzone 13 maja 2018 r.

-
-
- Pierwsza czynność wyborcza w wyborach uzupełniających, tj. podanie do wiadomości publicznej zarządzenia wojewody, musi zostać wykonana najpóźniej w 80 dniu przed dniem wyborów uzupełniających, wybory te mogły być zarządzane nie później niż 22 lutego 2018 r.
 - **Wybory nowych rad**
 - Wyborów nowych rad, zgodnie z Kodeksem wyborczym nie przeprowadza się, jeżeli ich data przypadłaby w okresie 6 miesięcy przed zakończeniem kadencji rad. Zatem ostatnie wybory nowych rad mogłyby zostać przeprowadzone również 13 maja 2018 r.

-
-
- W przypadku wyborów przeprowadzanych w związku ze zmianami w podziale terytorialnym państwa, które nastąpiły 1 stycznia, zgodnie Kodeksem wyborczym, wybory powinny zostać przeprowadzone w ciągu 90 dni od tego momentu, czyli nie później niż dnia 1 kwietnia 2018 r.

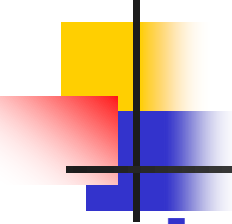
Wybory przedterminowe do rad

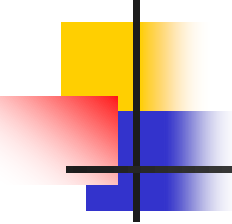
- Wyborów przedterminowych do rad, zgodnie Kodeksem wyborczym, nie przeprowadza się, jeżeli ich data przypadają w okresie 12 miesięcy przed zakończeniem kadencji rad. Zatem ostatnie wybory przedterminowe mogły zostać przeprowadzone 12 listopada 2017 r.

-
-
- Terminy wykonania czynności wyborczych w wyborach przedterminowych mogą być krótsze od przewidzianych w ustawie, jednakże w opinii Państwowej Komisji Wyborczej od zarządzenia wyborów (ogłoszenia) do dnia głosowania powinno upłynąć co najmniej 40 dni. Dlatego też wybory te mogły być zarządzane nie później niż dnia 3 października 2017 r.

Wybory przedterminowe wójtów (burmistrzów i prezydentów miast)

- Wyborów przedterminowych wójtów (burmistrzów i prezydentów miast), zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym nie przeprowadza się, jeżeli ich data miałyby przypaść w okresie 6 miesięcy przed zakończeniem kadencji wójta. Zatem ostatnie wybory przedterminowe wójtów mogą zostać przeprowadzone w dniu 13 maja 2018 r.

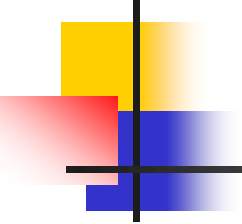
-
-
- Terminy wykonania czynności wyborczych w wyborach przedterminowych mogą być krótsze od przewidzianych w ustawie, jednak - w opinii Państwowej Komisji Wyborczej - od zarządzenia wyborów (ogłoszenia) do dnia głosowania powinno upłynąć co najmniej 40 dni. Dlatego wybory mogą być zarządzane nie później niż 3 kwietnia 2018 r.
 - Wyborów przedterminowych nie przeprowadza się także wtedy, jeżeli data wyborów miałaby przypaść w okresie dłuższym niż 6 a krótszym niż 12 miesięcy przed zakończeniem kadencji wójta, a rada w terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały stwierdzającej wygaśnięcie mandatu wójta podejmie uchwałę o nieprzeprowadzaniu wyborów.

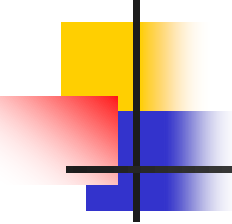
-
-
- Zatem w przypadku gmin, w których wybory miałyby być zarządzane na dzień przypadający po 16 listopada 2017 r., ale nie później niż 13 maja 2018 r. wybory zarządza się, jeżeli rada gminy nie podejmie, w terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały stwierdzającej wygaśnięcie mandatu wójta, uchwały o nieprzeprowadzaniu wyborów. (Termin 30 dni może też płynąć od dnia podjęcia postanowienia komisarza wyborczego stwierdzającego wygaśnięcie mandatu wójta albo od ogłoszenia wyników referendum w dzienniku urzędowym województwa w przypadku odwołania organu wykonawczego gminy w referendum).

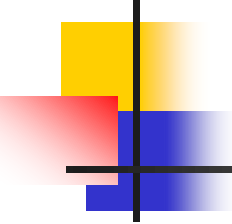
Referendum lokalne

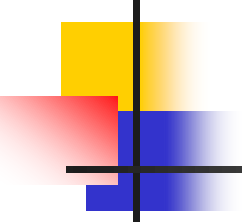
- Państwowa Komisja Wyborcza poinformowała, że zgodnie z ustawą o referendum lokalnym wnioski mieszkańców o przeprowadzenie referendum lokalnego w sprawie odwołania organu (organów) jednostki samorządu terytorialnego przed upływem kadencji mogą być składane nie później niż na 8 miesięcy przed zakończeniem kadencji, tj. do dnia 16 marca 2018 r.

-
-
- Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, uchwała rady gminy w sprawie nieudzielenia wójtowi absolutorium, podjęta nie później niż na 9 miesięcy przed zakończeniem kadencji, tj. nie później niż dnia 16 lutego 2018 r. jest równoznaczna z podjęciem inicjatywy przeprowadzenia referendum w sprawie odwołania wójta. W tym przypadku rada gminy może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum na sesji zwołanej nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia podjęcia uchwały w sprawie nieudzielenia wójtowi absolutorium.

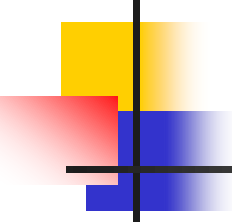

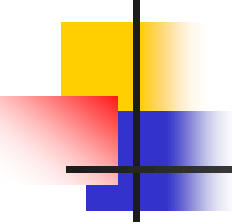
Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, rada gminy, nie później niż na 9 miesięcy przed zakończeniem kadencji, tj. nie później niż dnia 16 lutego 2018 r. może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta z przyczyny innej niż nieudzielenie wójtowi absolutorium.

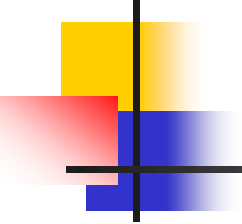
-
-
- Stosownie do przepisów ustawy o referendum lokalnym ogłoszenie w wojewódzkim dzienniku urzędowym wyników referendum rozstrzygających o odwołaniu organu jednostki samorządu terytorialnego oznacza zakończenie działalności danego organu. W przypadku ważnego referendum w sprawie odwołania wójta przeprowadzonego na wniosek rady gminy z innej przyczyny niż nieudzielenie absolutorium, w którym przeciwko odwołaniu wójta oddano więcej niż połowę ważnych głosów - oznacza zakończenie działalności rady.
 - W takiej sytuacji mają zastosowanie wyjaśnienia PKW dotyczące terminów przeprowadzania wyborów przedterminowych odpowiednio rady lub wójta.

Nieprzeprowadzenie wyborów przedterminowych rady lub wójta powoduje, że do końca kadencji funkcję organu (organów) samorządu terytorialnego pełni osoba powołana przez Prezesa Rady Ministrów, w trybie ustawy o referendum lokalnym.

-
-
- Po nowelizacji kodeksu wyborczego urzędników wyborczych będzie powoływał Szef Krajowego Biura Wyborczego będzie to tzw. **Korpus Urzędników Wyborczych.**
 - Będą to osoby, z którymi bezpośrednio będzie współpracował komisarz wyborczy.
 - Urzędnik wyborczy musi mieć wykształcenie wyższe i być pracownikiem administracji rządowej lub samorządowej, albo jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych.
 - Urzędnikiem wyborczym nie może być osoba kandydująca w wyborach w okręgu, w skład którego wchodzi gmina właściwa dla obszaru działania urzędnika wyborczego, komisarz wyborczy, pełnomocnik wyborczy, pełnomocnik finansowy, mąż zaufania lub członek komisji wyborczej.

-
-
- **Urządник wyborczy nie może wykonywać swojej funkcji w gminie, na obszarze której pracuje i mieszka.**
 - Zakaz ten nie dotyczy miast na prawach powiatu.
 - Urządник wyborczy nie może należeć do partii politycznych ani prowadzić działalności publicznej niedającej się pogodzić z pełnioną funkcją. Urzędnikiem wyborczym nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

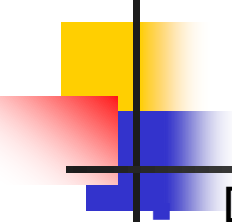
-
-
- Urzędników wyborczych powołuje się dla obszaru danej gminy w liczbie niezbędnej do zapewnienia prawidłowego i sprawnego funkcjonowania obwodowych komisji wyborczych, na okres 6 lat. Państwowa Komisja Wyborcza określi w drodze uchwały liczbę, tryb i warunki powoływania urzędników wyborczych biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia prawidłowego i sprawnego przygotowania, przebiegu wyborów oraz funkcjonowania obwodowych komisji wyborczych.

UCHWAŁA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

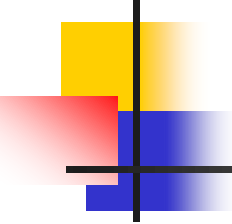
z dnia 19 lutego 2018 r. w sprawie określenia liczby, trybu i warunków powoływania urzędników wyborczych

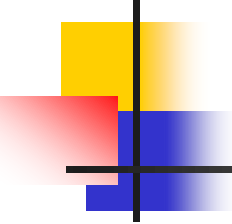
- Urzędników wyborczych powołuje się w liczbie: dwóch w gminach do 20 000 mieszkańców, trzech w gminach do 50 000 mieszkańców i po jednym na każde kolejne rozpoczęte 50 000 mieszkańców, lecz nie więcej niż 7.
- W miastach będących siedzibą władz samorządu województwa lub siedzibą władz powiatu powołuje się dodatkowo jednego urzędnika wyborczego.
- W m.st. Warszawie liczbę urzędników wyborczych ustala się odrębnie dla każdej z dzielnic, stosując odpowiednio przepis j.w. Ponadto powołuje się dwóch urzędników wyborczych wykonujących zadania o charakterze ponaddzielnicowym.

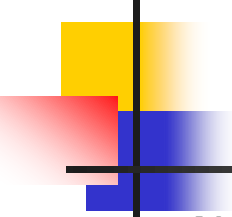

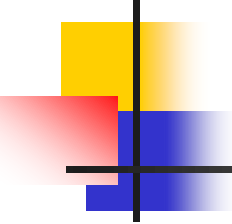
Dyrektor delegatury Krajowego Biura Wyborczego, zwany dalej „dyrektorem delegatury”, podaje na stronie internetowej delegatury informację o liczbie urzędników wyborczych w poszczególnych gminach na obszarze właściwości delegatury oraz o zasadach dokonywania zgłoszeń kandydatów na funkcję urzędnika wyborczego, w terminie 3 dni od dnia wejścia w życie niniejszej uchwały.

- Kandydaci na urzędnika wyborczego składają zgłoszenia do dyrektora delegatury właściwej dla gminy, w której mają wykonywać funkcję. W zgłoszeniu podaje się: imię (imiona) i nazwisko, numer ewidencyjny PESEL, adres zamieszkania (ujęcia w stałym rejestrze wyborców), wykształcenie, miejsce pracy, nazwę gminy, w której kandydat ma wykonywać funkcję oraz informacje o ewentualnym doświadczeniu w organizacji wyborów oraz wykonywaniu innych zadań, w których niezbędna była znajomość przepisów Kodeksu wyborczego. Do zgłoszenia dołącza się kopię dyplomu potwierdzającego posiadanie wykształcenia wyższego.

-
- Pracodawca potwierdza na zgłoszeniu fakt zatrudnienia kandydata w urzędzie obsługującym: organy administracji rządowej, samorządowej lub jednostce im podległej lub przez nie nadzorowanej.
 - Dyrektor delegatury przyjmuje zgłoszenia, które otrzymał najpóźniej 21 dnia od ogłoszenia informacji.
 - Dyrektor delegatury niezwłocznie po dokonaniu sprawdzenia, przekazuje Szefowi Krajowego Biura Wyborczego zgłoszenia kandydatów spełniających wymogi, wraz za załączonymi do nich dokumentami.
 - W przypadku stwierdzenia, że liczba prawidłowo zgłoszonych kandydatów na urzędnika wyborczego w danej jednostce samorządu terytorialnego jest niewystraczająca, dyrektor delegatury występuje do wojewody, marszałka województwa, starostów i wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) o zgłoszenie, w terminie 7 dni, brakujących kandydatów. Do zgłoszenia tych kandydatów dołącza się ich pisemną zgodę na kandydowanie.

-
-
- Jeżeli mimo upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, liczba kandydatów wciąż jest niewystarczająca, Szef Krajowego Biura Wyborczego występuje do ministra właściwego do spraw administracji o podjęcie działań umożliwiających powołanie właściwej liczby urzędników wyborczych.
 - Przy powoływaniu urzędników wyborczych Szef Krajowego Biura Wyborczego bierze pod uwagę doświadczenie kandydata w organizacji wyborów oraz wykonywanie innych zadań, w których niezbędna była znajomość przepisów Kodeksu wyborczego.
 - Kandydat zgłoszony do pełnienia funkcji urzędnika wyborczego w danej gminie może zostać powołany, za jego zgodą, do pełnienia tej funkcji w innej gminie.

-
-
- Na 60 dni przed zakończeniem kadencji urzędnika wyborczego oraz w przypadku wygaśnięcia funkcji urzędnika wyborczego dyrektor delegatury ogłasza na stronie internetowej delegatury informację o możliwości zgłaszania kandydatur na urzędnika wyborczego. W przypadku gdy zakończenie kadencji urzędnika wyborczego przypada w wynikającym z ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy okresie, w którym mają zostać zarządzone wybory lub funkcja urzędnika wyborczego wygaśnie po zarządzeniu wyborów, zgłoszenie kandydatów, powinno nastąpić w terminie 2 dni. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.
 - Urzędnicy wyborczy wykonują zadania od dnia zarządzenia właściwych wyborów do dnia rozstrzygnięcia protestów wyborczych oraz w innych sytuacjach, gdy jest to konieczne. Wynagrodzenie, jakie będzie otrzymywać urzędnik wyborczy, będzie proporcjonalne do czasu realizacji zadań.

Do zadań urzędników wyborczych należy zapewnienie sprawnego funkcjonowania obwodowych komisji wyborczych, w szczególności:

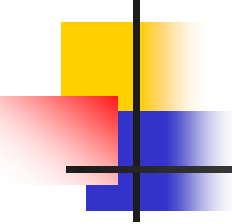
- przygotowanie i nadzór pod kierownictwem **komisarza wyborczego** nad przebiegiem wyborów w obwodowych komisjach wyborczych ;
- tworzenie i aktualizowanie systemu szkoleń dla członków obwodowych komisji wyborczych;
- organizowanie i prowadzenie szkoleń dla członków obwodowych komisji wyborczych;
- dostarczenie kart do głosowania właściwym komisjom wyborczym;
- sprawowanie nadzoru nad zapewnieniem warunków pracy obwodowych komisji wyborczych
- wykonywanie innych czynności zleconych przez Państwową Komisję Wyborczą, komisarza wyborczego.

Wykaz urzędników wyborczych działających na obszarze danej gminy podaje się niezwłocznie do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

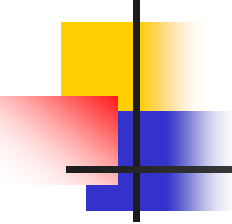

Organ wyborczy, któremu złożono sprawozdanie finansowe, w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia sprawozdania finansowego:

- przyjmuje sprawozdanie bez zastrzeżeń;
- przyjmuje sprawozdanie, wskazując na jego uchybienia, w szczególności w przypadku gdy pozyskane, przyjęte lub wydatkowane z naruszeniem przepisów, o których mowa w pkt 3 lit. a, d i e środki finansowe nie przekraczają 1% ogólnej kwoty przychodów komitetu wyborczego, albo odrzuca sprawozdanie w przypadku stwierdzenia:
 - a) pozyskania lub wydatkowania środków komitetu wyborczego z naruszeniem przepisów art.129 albo limitu, o którym mowa w art.135,
 - b) przeprowadzania zbiórek publicznych wbrew zakazowi, o którym mowa w art.131 § 2,
 - c) przyjęcia przez komitet wyborczy partii politycznej albo koalicyjny komitet wyborczy środków finansowych pochodzących z innego źródła niż Fundusz Wyborczy,
 - d) przyjęcia przez komitet wyborczy wyborców albo komitet wyborczy organizacji korzyści majątkowych z naruszeniem przepisów art. 132 § 3–6,
 - e) przyjęcia przez komitet wyborczy partii politycznej albo koalicyjny komitet wyborczy korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym z naruszeniem przepisu art. 132 § 5.

Odrzucenie sprawozdania finansowego następuje również w przypadku poręczenia kredytu z naruszeniem przepisów art. 132 § 6, a także dokonania czynności skutkującej zmniejszeniem wartości zobowiązań komitetu przez inną osobę aniżeli wymieniona w art.132 § 6 lub dokonanej z naruszeniem limitu wpłat, o którym mowa w art.134 § 2.

-
-
- Zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego wyborcy tworzący komitety wyborcze podejmują różne działania organizacyjne związane z ich utworzeniem, w zależności od obszaru, na którym komitet wyborczy zamierza zgłaszać kandydatów.
 - W przypadku gdy komitet wyborczy wyborców zamierza zgłaszać kandydatów na radnych w więcej niż jednym województwie, o swoim utworzeniu zawiadamia Państwową Komisję Wyborczą.
 - Jeśli komitet wyborczy wyborców zamierza zgłosić kandydatów na radnych tylko w jednym województwie, o swoim utworzeniu zawiadamia komisarza wyborczego, właściwego ze względu na siedzibę komitetu.

Poniżej przedstawione są informacje dotyczące tworzenia komitetu wyborczego wyborców zamierzającego zgłaszać kandydatów:

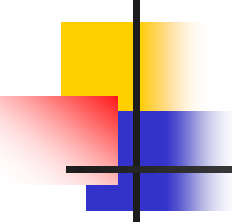
- tylko w jednej gminie niebędącej miastem na prawach powiatu,
- tylko w jednym województwie,
- w więcej niż w jednym województwie.

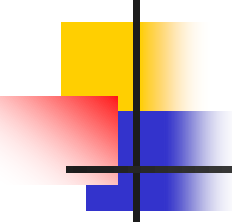

Komitet wyborczy wyborców zamierzający zgłaszać kandydatów tylko w jednej gminie niebędącej miastem na prawach powiatu

- Obywatele, w liczbie co najmniej 5, mający prawo wybierania, mogą utworzyć komitet wyborczy wyborców, składając pisemne oświadczenie o utworzeniu komitetu z podaniem swoich imion i nazwisk, adresów zamieszkania oraz numerów ewidencyjnych PESEL (w przypadku obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi — numeru paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość).
- *Z treści przepisów Kodeksu wyborczego nie wynika, by obywatele tworzący komitet wyborczy wyborców musieli stale zamieszkiwać w gminie, w której komitet zamierza zgłaszać kandydatów.*
- Komitet wyborczy powołuje ze swego grona pełnomocnika wyborczego, który jest jednocześnie pełnomocnikiem finansowym.

Pełnomocnik wyborczy musi wchodzić w skład komitetu wyborczego.

-
-
- Nazwa komitetu wyborczego wyborców musi zawierać wyrazy „Komitet Wyborczy Wyborców” oraz nazwę komitetu wyborczego lub skrót jego nazwy odróżniające się wyraźnie od nazw i skrótów nazw innych komitetów wyborczych. Nazwa i skrót nazwy komitetu wyborczego utworzonego przez wyborców muszą być różne od nazw lub skrótów nazw partii politycznych lub organizacji wpisanych odpowiednio do ewidencji lub rejestru. Nazwa komitetu wyborczego powinna odróżniać się wyraźnie od nazw i skrótów nazw innych komitetów wyborczych.
 - Dotyczy to także Komitetu wyborczego wyborców zamierzający zgłaszać kandydatów tylko w jednym województwie

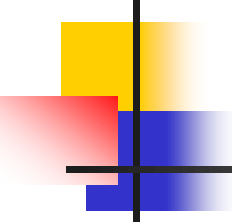
Skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców musi umożliwiać jego identyfikację przez nawiązanie do pełnej nazwy komitetu. W szczególności skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców może zawierać wyrazy „Komitet Wyborczy Wyborców” i nazwę lub skrót nazwy użytej w nazwie komitetu wyborczego lub litery „KWW” i nazwę lub skrót nazwy użytej w nazwie komitetu wyborczego. Skrót nazwy może składać się z nie więcej niż 45 znaków drukarskich wliczając spacje. Każdy komitet wyborczy musi mieć skrót nazwy. Skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców może być taki sam jak nazwa tego komitetu pod warunkiem, że nazwa komitetu składa się z nie więcej niż 45 znaków drukarskich, wliczając spacje. Skrót nazwy komitetu wyborczego powinien odróżniać się wyraźnie od nazw i skrótów nazw innych komitetów wyborczych.

- Te regulacje odnoszą się do pozostałych komitetów wyborczych

Uwaga!

- *Należy pamiętać, że na urzędowych obwieszczeniach i na karcie do głosowania umieszczony będzie skrót nazwy komitetu wyborczego, a nie nazwa komitetu wyborczego*
- Pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego wyborców zawiadamia komisarza wyborczego właściwego ze względu na siedzibę komitetu o utworzeniu komitetu wyborczego.
- Zawiadomienie to musi być dokonane w terminie do 70. dnia przed dniem wyborów (art. 403 § 3 w związku z § 2 Kodeksu wyborczego).

Zawiadomienia można składać w siedzibie komisarza wyborczego, od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów o zarządzeniu wyborów. Zawiadomienie w formie pisemnej wraz z załącznikami może być złożone przez pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego wyborców lub w inny sposób doręczone komisarzowi wyborczemu (np. pocztą). **W razie wysłania pocztą o dotrzymaniu terminu złożenia zawiadomienia rozstrzyga data wpływu przesyłki do komisarza wyborczego (art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego).**

Uwaga!

- *Przez godziny urzędowania komisarza wyborczego należy rozumieć godziny urzędowania delegatury Krajowego Biura Wyborczego obsługującej komisarza.*
- *Siedziby komisarzy wyborczych i godziny urzędowania delegatur Krajowego Biura Wyborczego podane są na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej www.pkw.gov.pl.*

Zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców musi zawierać:

- nazwisko i imię (imiona) pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego wyborców, który sporządził zawiadomienie oraz oznaczenie miejsca i daty sporządzenia zawiadomienia i podpis pełnomocnika pod zawiadomieniem;
- nazwę utworzonego komitetu wyborczego wyborców, zgodną z art. 92 i art. 95 Kodeksu wyborczego;
- skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców, o którym mowa w pkt 5;
- adres siedziby komitetu wyborczego wyborców;
- informację o powołaniu pełnomocnika wyborczego z podaniem następujących danych:
 - imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika wyborczego komitetu uprawnionego do występowania na rzecz i w imieniu komitetu wyborczego, będącego również pełnomocnikiem finansowym komitetu odpowiedzialnym za jego gospodarkę finansową; w przypadku, gdy pełnomocnikiem wyborczym jest obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim w miejsce numeru PESEL należy podać numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość;
- imię (imiona) i nazwiska, adresy zamieszkania oraz numery ewidencyjne PESEL obywateli tworzących komitet wyborczy wyborców.
- W przypadku obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi w miejsce numeru PESEL należy podać numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość;
- nazwę gminy, na obszarze której komitet ma zamiar zgłaszać kandydatów.

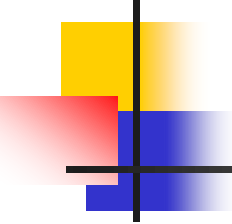
Uwaga!

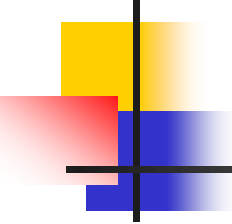
- *Po upływie terminu przyjmowania zawiadomień o utworzeniu komitetów wyborczych, komitety, które zadeklarowały zamiar zgłaszania kandydatów na radnych w jednej wymienionej gminie niebędącej miastem na prawach powiatu, nie będą mogły dokonywać zgłoszeń w szerszym terytorialnie zakresie od zadeklarowanego w zawiadomieniu.*
- Ze względów organizacyjno-porządkowych pożądane jest podanie, na użytek komisarza wyborczego, danych kontaktowych do komitetu wyborczego i pełnomocnika wyborczego (numerów telefonów i faksów, adresów e-mail).
- Zawiadomienie podpisuje pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego wyborców.

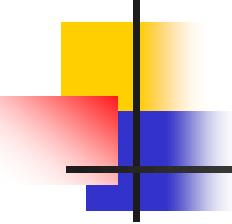

Do zawiadomienia załącza się:

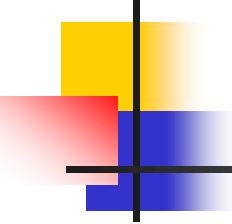
- oświadczenie o utworzeniu komitetu wyborczego
- oświadczenie pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego o przyjęciu funkcji pełnomocnika wyborczego i pełnomocnika finansowego oraz spełnieniu wymogów wymienionych w art. 127 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego
- uchwałę komitetu wyborczego o powołaniu pełnomocnika wyborczego (jeśli informacja o powołaniu pełnomocnika wyborczego nie jest zawarta w oświadczeniu o utworzeniu komitetu);

-
-
- Zawiadomienie przyjmuje i wstępnie sprawdza komisarz wyborczy albo pracownik delegatury Krajowego Biura Wyborczego upoważniony przez komisarza wyborczego, w czasie godzin pracy delegatury Krajowego Biura Wyborczego. Jeżeli zawiadomienie złożone zostanie bezpośrednio komisarzowi wyborczemu w jego siedzibie, przyjmujący wyda dokonującemu zawiadomienia potwierdzenie jego złożenia.
 - Przyjmujący zawiadomienie wstępnie sprawdzi, czy spełnia ono warunki ustawowe oraz czy do zawiadomienia dołączono wymagane załączniki. Swoje uwagi dotyczące dostrzeżonych wad formalnych zawiadomienia przyjmujący przekaze ustnie osobie składającej zawiadomienie z zastrzeżeniem, że ostatecznej oceny poprawności zawiadomienia dokona komisarz wyborczy.

-
-
- Jeżeli zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego spełnia określone w Kodeksie wyborczym warunki komisarz wyborczy, w terminie 3 dni od złożenia zawiadomienia, postanawia o jego przyjęciu; postanowienie to doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 97 § 1 Kodeksu wyborczego).
 - Jeżeli zawiadomienie wykazuje wady, komisarz wyborczy, w terminie 3 dni od jego złożenia wzywa pełnomocnika wyborczego do ich usunięcia w terminie 5 dni. Jeśli wady nie zostaną w terminie usunięte komisarz wyborczy odmawia przyjęcia zawiadomienia. Postanowienie w tej sprawie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 97 § 2 Kodeksu wyborczego).

Pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia odwołania do Państwowej Komisji Wyborczej od postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia. Odwołanie wnosi się bezpośrednio do Państwowej Komisji Wyborczej w terminie 3 dni od daty doręczenia pełnomocnikowi wyborczemu postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia (art. 405 § 1 Kodeksu wyborczego). Od postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej nie przysługuje środek prawny (art. 405 § 2 Kodeksu wyborczego).

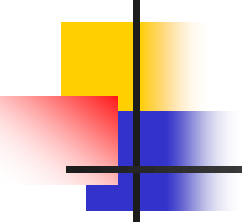

Dopiero od dnia wydania przez komisarza wyborczego postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego komitet wyborczy wyborców może wykonywać czynności wyborcze, w tym podejmować działania związane ze zgłaszaniem list kandydatów na radnych i kandydata na wójta (burmistrza, prezydenta miasta), tj. np. zbierać podpisy poparcia, a także pozyskiwać i wydatkować środki finansowe, co jest dodatkowo uwarunkowane uprzednim otwarciem rachunku bankowego, prowadzić agitację wyborczą.

Uwaga!

- *Środki finansowe komitetu wyborczego wyborców mogą pochodzić wyłącznie z wpłat obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz kredytów bankowych zaciąganych wyłącznie na cele związane z wyborami (art. 132 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego).*
- Wydanie postanowienia o przyjęciu zawiadomienia stanowi także podstawę do otwarcia rachunku bankowego, dokonania wpisu do Rejestru Gospodarki Narodowej (REGON) oraz nadania numeru identyfikacji podatkowej (NIP) – art. 134 § 1 Kodeksu wyborczego.

-
-
- Po wydaniu przez komisarza wyborczego postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców nie są dopuszczalne zmiany nazwy komitetu wyborczego i skrótu nazwy. Ponadto nie jest możliwe przyjmowanie nowych członków komitetu wyborczego.
 - **Natomiast w przypadku, gdy liczba członków komitetu wyborczego ulegnie zmniejszeniu poniżej 5 osób, komitet wyborczy wyborców ulegnie rozwiązaniu z mocy prawa (art. 101 § 3 Kodeksu wyborczego).**

Komitet wyborczy wyborców zamierzający zgłaszać kandydatów tylko w jednym województwie

- Obywatele, w liczbie co najmniej 5, mający prawo wybierania, mogą utworzyć komitet wyborczy wyborców, składając pisemne oświadczenie o utworzeniu komitetu z podaniem swoich imion i nazwisk, adresów zamieszkania oraz numerów ewidencyjnych PESEL.

Uwaga!

- *Z treści przepisów Kodeksu wyborczego nie wynika, by obywatele tworzący komitet wyborczy wyborców musieli stale zamieszkiwać w jednostkach samorządu terytorialnego, w których komitet zamierza zgłaszać kandydatów.*

Komitet wyborczy powołuje ze swego grona:

- pełnomocnika wyborczego,
- pełnomocnika finansowego.
- **Pełnomocnik wyborczy i pełnomocnik finansowy muszą wchodzić w skład komitetu wyborczego.**

Uwaga!

- *Zgodnie z art. 96 Kodeksu wyborczego można być pełnomocnikiem wyborczym tylko jednego komitetu wyborczego.*
- *Zgodnie z art. 127 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego nie może być pełnomocnikiem wyborczym komitetu wyborczego, pełnomocnikiem finansowym innego komitetu wyborczego oraz funkcjonariuszem publicznym w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu Karnego.*

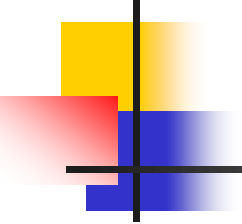

Uwaga!

- *Należy pamiętać, że na urzędowych obwieszczeniach i na karcie do głosowania umieszczony będzie skrót nazwy komitetu wyborczego, a nie nazwa komitetu wyborczego (art. 435 § 1, art. 438 § 1, art. 450, art. 459 § 1, art. 470 i art. 485 Kodeksu wyborczego).*
- *Komitet wyborczy wyborców musi zebrać co najmniej 20 podpisów obywateli mających prawo wybierania, popierających utworzenie komitetu wyborczego wyborców.*

Uwaga!

- *Z treści przepisów Kodeksu wyborczego nie wynika, by wyborcy popierający utworzenie komitetu wyborczego wyborców musieli stale zamieszkiwać w jednostkach samorządu terytorialnego, w których komitet zamierza zgłaszać kandydatów. Utworzenie komitetu wyborczego wyborców nawet przez więcej niż 5 obywateli mających prawo wybierania nie zwalnia danego komitetu wyborczego z obowiązku zebrania co najmniej 20 podpisów innych obywateli popierających utworzenie komitetu.*

-
-
- Pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego wyborców zawiadamia komisarza wyborczego właściwego ze względu na siedzibę komitetu o utworzeniu komitetu wyborczego.
 - Zawiadomienie to musi być dokonane w terminie do 70. dnia przed dniem wyborów (art. 403 § 3 w związku z § 2 Kodeksu wyborczego). Zawiadomienia można składać w siedzibie komisarza wyborczego, od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów o zarządzeniu wyborów. Zawiadomienie w formie pisemnej wraz z załącznikami może być złożone przez pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego wyborców lub w inny sposób doręczone komisarzowi wyborczemu (np. pocztą).

W razie wysłania pocztą o dotrzymaniu terminu złożenia zawiadomienia rozstrzyga data wpływu przesyłki do komisarza wyborczego (art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego).

Zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców musi zawierać:

- nazwisko i imię (imiona) pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego wyborców, który sporządził zawiadomienie oraz oznaczenie miejsca i daty sporządzenia zawiadomienia i podpis pełnomocnika pod zawiadomieniem;
- nazwę utworzonego komitetu wyborczego wyborców, zgodną z art. 92 i art. 95 Kodeksu wyborczego; skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców, adres siedziby komitetu wyborczego wyborców;
- informację o powołaniu pełnomocnika wyborczego i pełnomocnika finansowego komitetu z podaniem następujących danych:
- imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika wyborczego komitetu uprawnionego, z zastrzeżeniem art. 127 § 1 Kodeksu wyborczego, do występowania na rzecz i w imieniu komitetu wyborczego,
- imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika finansowego komitetu odpowiedzialnego, zgodnie z art. 127 § 1 Kodeksu wyborczego, za gospodarkę finansową komitetu.
- imię (imiona) i nazwiska, adresy zamieszkania oraz numery ewidencyjne PESEL obywateli tworzących komitet wyborczy wyborców.
- nazwę województwa, na obszarze którego komitet ma zamiar zgłaszać kandydatów.

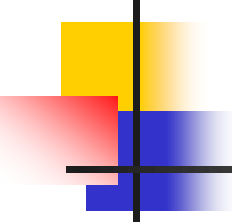
Uwaga!

- *Po upływie terminu przyjmowania zawiadomień o utworzeniu komitetów wyborczych, komitety, które zadeklarowały zamiar zgłaszania kandydatów na radnych w jednym wymienionym województwie nie będą mogły dokonywać zgłoszeń w szerszym terytorialnie zakresie od zadeklarowanego w zawiadomieniu.*

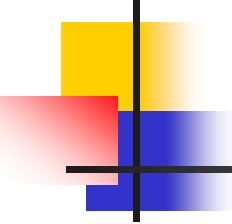

Zawiadomienie podpisuje pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego wyborców.

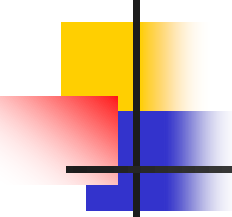
- Do zawiadomienia załącza się:
- oświadczenie o utworzeniu komitetu wyborczego
- oświadczenie pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego o przyjęciu funkcji pełnomocnika wyborczego
- oświadczenie pełnomocnika finansowego komitetu wyborczego o przyjęciu funkcji pełnomocnika finansowego oraz spełnieniu wymogów wymienionych w art. 127 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego
- uchwałę komitetu wyborczego o powołaniu pełnomocnika wyborczego (jeśli informacja o powołaniu pełnomocnika wyborczego nie jest zawarta w oświadczeniu o utworzeniu komitetu);
- wykaz co najmniej 20 obywateli, mających prawo wybierania, popierających utworzenie komitetu wyborczego wyborców, zawierający ich imiona, nazwiska, adresy zamieszkania, numery ewidencyjne PESEL oraz własnoręczne podpisy obywateli. Z treści nagłówka wykazu obywateli musi jednoznacznie wynikać, że złożone przez nich podpisy oznaczają poparcie dla utworzenia komitetu wyborczego wyborców oznaczonego poprzez nazwę, utworzonego w związku z wyborami do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, zarządzonymi na dzień r. Prawo do udzielenia poparcia dla utworzenia komitetu wyborczego mają wszyscy wyborcy bez względu na miejsce stałego zamieszkania.

Adres zamieszkania obywateli (wyborców) podany w wykazie musi obejmować nazwę miejscowości (miasta, wsi, osady) oraz nazwę ulicy i numer domu oraz numer mieszkania. Podawanie kodu pocztowego nie jest konieczne. W miejscowościach, w których nie ma ulic konieczne jest wskazanie numeru domu (posesji). Dopuszczalne jest w rubryce „Adres zamieszkania” posłużenie się powszechnie używanym i jednoznacznie rozumianym skrótem tej nazwy, jeżeli inne dane dotyczące adresu zamieszkania (nazwa ulicy, numer domu, numer lokalu) zostały podane zgodnie z wymaganiami. Dopuszczalne jest również postawienie w rubryce na to przeznaczonej znaku odnośnika do adresu wskazanego w pozycji bezpośrednio wyżej umieszczonej w wykazie podpisów, pod warunkiem, że osoby wymienione w tych pozycjach zamieszkują pod tym samym adresem.

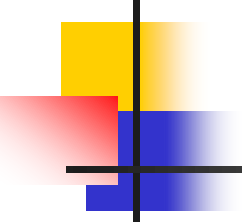
Zawiadomienie przyjmuje i wstępnie sprawdza komisarz wyborczy albo pracownik delegatury Krajowego Biura Wyborczego upoważniony przez komisarza wyborczego, w czasie godzin pracy delegatury Krajowego Biura Wyborczego. Jeżeli zawiadomienie złożone zostanie bezpośrednio komisarzowi wyborczemu w jego siedzibie, przyjmujący wyda dokonującemu zawiadomienia potwierdzenie jego złożenia. Przyjmujący zawiadomienie wstępnie sprawdzi, czy spełnia ono warunki ustawowe oraz czy do zawiadomienia dołączono wymagane załączniki. Swoje uwagi dotyczące dostrzeżonych wad formalnych zawiadomienia przyjmujący przekaze ustnie osobie składającej zawiadomienie z zastrzeżeniem, że ostatecznej oceny poprawności zawiadomienia dokona komisarz wyborczy.

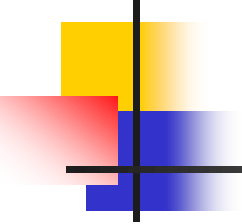

Wykaz co najmniej 20 obywateli popierających utworzenie komitetu wyborczego wyborców **będzie poddawany czynnościom sprawdzającym w dniu złożenia zawiadomienia**, a jeżeli będzie to niemożliwe – w następnym dniu roboczym. Stosownie do art. 403 § 4 pkt 3 Kodeksu wyborczego komisarz wyborczy przyjmie w całości wykaz obywateli popierających utworzenie komitetu wyborczego wyborców dołączony do zawiadomienia. **Sprawdzanie wykazu odbywać się będzie pod nadzorem komisarza wyborczego i przeprowadzane będzie przez pracowników Krajowego Biura Wyborczego lub zespół rachmistrzów wyznaczonych przez komisarza wyborczego.** Badanie wykazu podpisów będzie kontynuowane do momentu stwierdzenia, że ustawowe minimum liczby obywateli popierających utworzenie komitetu wyborczego zostało osiągnięte. Badanie wykazu osób popierających utworzenie komitetu wyborczego będzie polegało na ustaleniu, czy wykaz obywateli spełnia warunki określone w art. 403 § 3 pkt 2 w związku z § 2 i § 4 pkt 3 Kodeksu wyborczego, w szczególności, czy: z treści i układu graficznego wykazu podpisów obywateli wyraźnie wynika ich poparcie dla utworzenia komitetu wyborczego oznaczonego nazwą.

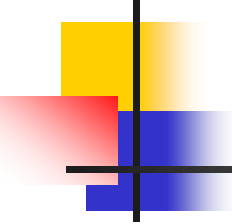

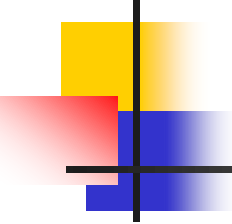
Jeśli karta z wymaganymi danymi zespolona będzie z kartą bez tych danych, podpisy od miejsca zespolenia będą traktowane jako złożone wadliwie;

-
-
- formularz wykazu powinien być złożony w oryginale — wypełnione strony wykazu będące kopiami będą traktowane jako wadliwe;
 - imię i nazwisko podano w pełnym brzmieniu (a nie np. pierwsza litera imienia);
 - adres zamieszkania obejmuje: nazwę miejscowości (miasta, wsi, osady) oraz nazwę ulicy i numer domu oraz numer mieszkania;
 - podany został numer ewidencyjny PESEL; brak wskazania tego numeru lub podanie numeru wadliwego spowoduje uznanie poparcia za złożone wadliwie;
 - według danych dotyczących daty urodzenia zawartych w numerze ewidencyjnym PESEL udzielający poparcia ukończył 18 lat;
 - obok danych umieszczono podpis obywatela; brak podpisu oznacza, że poparcie nie zostało udzielone.

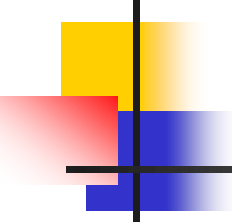
Zbiorcze ustalenia dotyczące weryfikacji wykazu podpisów zostaną podane w protokole wewnętrznym badania wykazu obejmującym: ogółem liczbę obywateli, którzy złożyli podpisy, liczbę podpisów złożonych wadliwie z podziałem według rodzaju wad i liczbę obywateli, którzy prawidłowo udzielili poparcia utworzeniu komitetu wyborczego.

-
-
- W przypadku wątpliwości co do wiarygodności danych wymienionych w wykazie obywateli udzielających poparcia, komisarz wyborczy może dodatkowo zarządzić sprawdzenie tych danych z danymi zarejestrowanymi w systemie PESEL.
 - Jeżeli zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego spełnia określone w Kodeksie wyborczym warunki komisarz wyborczy, w terminie 3 dni od złożenia zawiadomienia, postanawia o jego przyjęciu; postanowienie to doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 97 § 1 Kodeksu wyborczego).

-
-
- Jeżeli zawiadomienie wykazuje wady, komisarz wyborczy, w terminie 3 dni od jego złożenia wzywa pełnomocnika wyborczego do ich usunięcia w terminie 5 dni. Jeśli wady nie zostaną w terminie usunięte komisarz wyborczy odmawia przyjęcia zawiadomienia. Postanowienie w tej sprawie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 97 § 2 Kodeksu wyborczego).

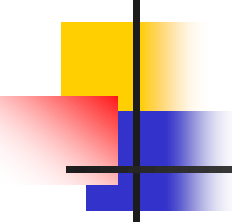
Uwaga!

- ***Usunięcie wady polegającej na braku wymaganej liczby podpisów poparcia może być dokonane tylko do czasu upływu terminu przewidzianego do zawiadomienia komisarza wyborczego o utworzeniu komitetu wyborczego. Jeśli ustalenia wad wykazu podpisów komisarz wyborczy dokona po upływie ustawowego terminu dla przyjmowania zawiadomień lub gdy do upływu tego terminu dokonujący zgłoszenia nie dokonał uzupełnienia wykazu podpisów, komisarz wyborczy odmówi przyjęcia zawiadomienia.***

-
-
- Pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia odwołania do P.K.W. od postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia. Odwołanie wnosi się bezpośrednio do P.K.W. w terminie 3 dni od daty doręczenia pełnomocnikowi wyborczemu postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia (art. 405 § 1 K.w.). Od postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej nie przysługuje środek prawny (art. 405 § 2 Kodeksu wyborczego).

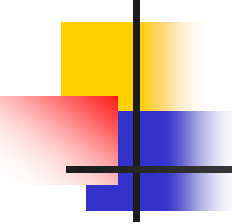
Uwaga!

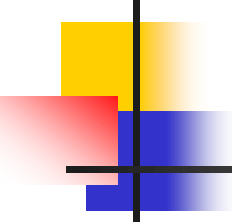
- *Zgodnie z art. 9 ust. 1 Kodeksu wyborczego termin wniesienia odwołania do Państwowej Komisji Wyborczej jest dotrzymany, jeżeli odwołanie zostanie złożone w siedzibie Komisji z zachowaniem terminu. O zachowaniu terminu w odniesieniu do przesyłki listowej rozstrzyga więc nie data nadania przesyłki, lecz data jej wpływu do Państwowej Komisji Wyborczej.*

-
-
- Dopiero od dnia wydania przez komisarza wyborczego postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego komitet wyborczy wyborców może wykonywać czynności wyborcze, w tym podejmować działania związane ze zgłaszaniem list kandydatów na radnych i kandydatów na wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), tj. np. zbierać podpisy poparcia, a także pozyskiwać i wydatkować środki finansowe, co jest dodatkowo uwarunkowane uprzednim otwarciem rachunku bankowego, prowadzić agitację wyborczą.

Uwaga!

- *Środki finansowe komitetu wyborczego wyborców mogą pochodzić wyłącznie z wpłat obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz kredytów bankowych zaciąganych wyłącznie na cele związane z wyborami (art. 132 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego).*

-
-
- Wydanie postanowienia o przyjęciu zawiadomienia stanowi także podstawę do otwarcia rachunku bankowego, dokonania wpisu do Rejestru Gospodarki Narodowej (REGON) oraz nadania numeru identyfikacji podatkowej (NIP) – art. 134 § 1 K.w.
 - Pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego, w terminie 7 dni od dnia przyjęcia przez komisarza wyborczego zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, zawiadamia komisarza wyborczego o adresie strony internetowej, na której komitet wyborczy umieszcza informacje określone w Kodeksie wyborczym (art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego).

-
-
- Po wydaniu przez komisarza wyborczego postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców nie są dopuszczalne zmiany nazwy komitetu wyborczego i skrótu nazwy. Ponadto nie jest możliwe przyjmowanie nowych członków komitetu wyborczego. Natomiast w przypadku, gdy liczba członków komitetu wyborczego ulegnie zmniejszeniu poniżej 5 osób, komitet wyborczy wyborców ulegnie rozwiązaniu z mocy prawa (art. 101 § 3 Kodeksu wyborczego).

Komitet wyborczy wyborców zamierzający zgłaszać kandydatów w więcej niż w jednym województwie

- Obywatele, w liczbie co najmniej 15, mający prawo wybierania, mogą utworzyć komitet wyborczy wyborców, składając pisemne oświadczenie o utworzeniu komitetu z podaniem swoich imion i nazwisk, adresów zamieszkania oraz numerów ewidencyjnych PESEL.

Uwaga!

- *Z treści przepisów Kodeksu wyborczego nie wynika, by obywatele tworzący komitet wyborczy wyborców musieli stale zamieszkiwać w jednostkach samorządu terytorialnego, w których komitet zamierza zgłaszać kandydatów.*

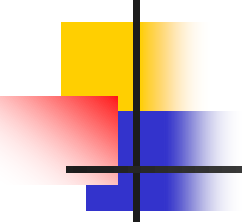

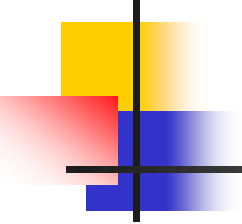
Komitet wyborczy powołuje ze swego grona:

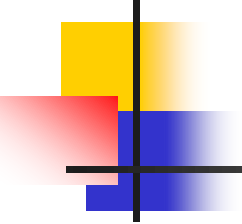
- pełnomocnika wyborczego,
- pełnomocnika finansowego.

Uwaga!

- *Zgodnie z art. 96 Kodeksu wyborczego można być pełnomocnikiem wyborczym tylko jednego komitetu wyborczego.*
- *Zgodnie z art. 127 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego nie może być pełnomocnikiem wyborczym komitetu wyborczego, pełnomocnikiem finansowym innego komitetu wyborczego oraz funkcjonariuszem publicznym w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu Karnego.*

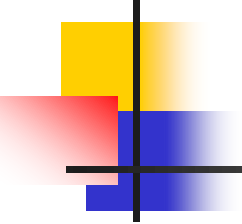
-
-
- Pełnomocnik wyborczy i pełnomocnik finansowy muszą wchodzić w skład komitetu wyborczego.
 - Nazwa komitetu wyborczego wyborców musi zawierać wyrazy „Komitet Wyborczy Wyborców” oraz nazwę komitetu wyborczego lub skrót jego nazwy odróżniające się wyraźnie od nazw i skrótów nazw innych komitetów wyborczych. Nazwa i skrót nazwy komitetu wyborczego utworzonego przez wyborców muszą być różne od nazw lub skrótów nazw partii politycznych lub organizacji wpisanych odpowiednio do ewidencji lub rejestru. Nazwa komitetu wyborczego powinna odróżniać się wyraźnie od nazw i skrótów nazw innych komitetów wyborczych.

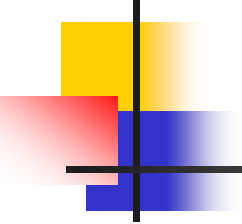
-
-
- Skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców musi umożliwiać jego identyfikację przez nawiązanie do pełnej nazwy komitetu. W szczególności skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców może zawierać wyrazy „Komitet Wyborczy Wyborców” i skrót nazwy użytej w nazwie komitetu wyborczego lub litery „KWW” i nazwę lub skrót nazwy użytej w nazwie komitetu wyborczego. Skrót nazwy może składać się z nie więcej niż 45 znaków drukarskich wliczając spacje. Każdy komitet wyborczy musi mieć skrót nazwy. Skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców może być taki sam jak nazwa tego komitetu pod warunkiem, że nazwa komitetu składa się z nie więcej niż 45 znaków drukarskich, wliczając spacje. Skrót nazwy komitetu wyborczego powinien odróżniać się wyraźnie od nazw i skrótów nazw innych komitetów wyborczych.

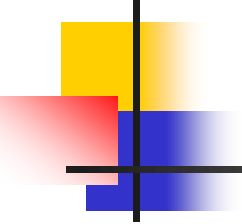
-
-
- Komitet wyborczy wyborców musi zebrać co najmniej 1 000 podpisów obywateli mających prawo wybierania, popierających utworzenie komitetu wyborczego wyborców.

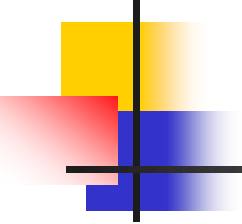
Uwaga!

- *Z treści przepisów Kodeksu wyborczego nie wynika, by wyborcy popierający utworzenie komitetu wyborczego wyborców musieli stale zamieszkiwać w jednostkach samorządu terytorialnego, w których komitet zamierza zgłaszać kandydatów.*
- **Pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego wyborców zawiadamia Państwową Komisję Wyborczą o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców. Zawiadomienie to musi być dokonane w terminie do 70. dnia przed dniem wyborów (art. 403 § 2 Kodeksu wyborczego).**

-
-
- Zawiadomienia składa się w siedzibie Państwowej Komisji Wyborczej w Warszawie przy ul. Wiejskiej 10, od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów o zarządzeniu wyborów. Zawiadomienie w formie pisemnej wraz z załącznikami może być złożone przez pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego wyborców lub w inny sposób doręczone Państwowej Komisji Wyborczej (np. pocztą). **W razie wysłania pocztą o dotrzymaniu terminu złożenia zawiadomienia rozstrzyga data wpływu przesyłki do Państwowej Komisji Wyborczej (art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego).**

-
-
- Zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców musi zawierać:
 - nazwisko i imię (imiona) pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego wyborców, który sporządził zawiadomienie oraz oznaczenie miejsca i daty
 - sporządzenia zawiadomienia i podpis pełnomocnika pod zawiadomieniem;
 - nazwę utworzonego komitetu wyborczego wyborców, zgodną z art. 92 i art. 95 Kodeksu wyborczego;
 - skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców, o którym mowa w pkt 5;
 - adres siedziby komitetu wyborczego wyborców;

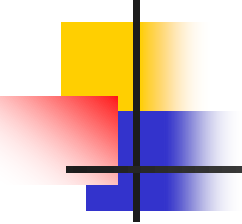
-
-
- informację o powołaniu pełnomocnika wyborczego i pełnomocnika finansowego komitetu z podaniem następujących danych:
 - imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika wyborczego komitetu uprawnionego, z zastrzeżeniem art. 127 § 1 Kodeksu wyborczego, do występowania na rzecz i w imieniu komitetu wyborczego,
 - imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika finansowego komitetu odpowiedzialnego, zgodnie z art. 127 § 1 Kodeksu wyborczego, za gospodarkę finansową komitetu.

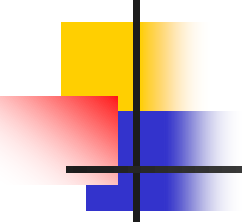
-
-
- imię (imiona) i nazwiska, adresy zamieszkania oraz numery ewidencyjne PESEL obywateli tworzących komitet wyborczy wyborców.
 - Ze względów organizacyjno-porządkowych pożądane jest podanie, na użytek Państwowej Komisji Wyborczej, danych kontaktowych do komitetu wyborczego i pełnomocników (numerów telefonów i faksów, adresów e-mail).
 - Zawiadomienie podpisuje pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego wyborców.

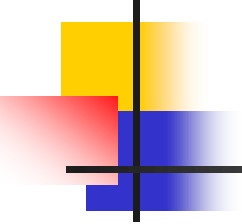

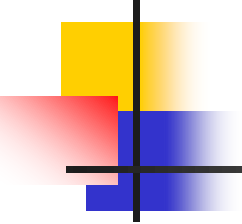
Do zawiadomienia załącza się:

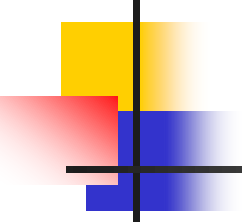
- oświadczenie o utworzeniu komitetu wyborczego
- oświadczenie pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego o przyjęciu funkcji pełnomocnika wyborczego
- oświadczenie pełnomocnika finansowego komitetu wyborczego o przyjęciu funkcji pełnomocnika finansowego oraz spełnieniu wymogów wymienionych w art. 127 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego
- uchwałę komitetu wyborczego o powołaniu pełnomocnika wyborczego (jeśli informacja o powołaniu pełnomocnika wyborczego nie jest zawarta w oświadczeniu o utworzeniu komitetu);

-
-
- wykaz co najmniej 1 000 obywateli, mających prawo wybierania, popierających utworzenie komitetu wyborczego wyborców, zawierający ich imiona, nazwiska, adresy zamieszkania, numery ewidencyjne PESEL oraz własnoręczne podpisy obywateli. Z treści nagłówka wykazu obywateli musi jednoznacznie wynikać, że złożone przez nich podpisy oznaczają poparcie dla utworzenia komitetu wyborczego wyborców oznaczonego poprzez nazwę, utworzonego w związku z wyborami do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, zarządzonymi na dzień r. Prawo do udzielenia poparcia dla utworzenia komitetu wyborczego mają wszyscy wyborcy bez względu na miejsce stałego zamieszkania.

-
-
- Adres zamieszkania obywateli (wyborców) podany w wykazie musi obejmować nazwę miejscowości oraz nazwę ulicy i numer domu oraz numer mieszkania. W miejscowościach, w których nie ma ulic konieczne jest wskazanie numeru domu (posesji). Dopuszczalne jest w rubryce „Adres zamieszkania” posłużenie się powszechnie używanym i jednoznacznie rozumianym skrótem tej nazwy, jeżeli inne dane dotyczące adresu zamieszkania (nazwa ulicy, numer domu, numer lokalu) zostały podane zgodnie z wymaganiami. Dopuszczalne jest również postawienie w rubryce na to przeznaczonej znaku odnośnika do adresu wskazanego w pozycji bezpośrednio wyżej umieszczonej w wykazie podpisów, pod warunkiem, że osoby wymienione w tych pozycjach zamieszkują pod tym samym adresem.

-
-
- Zawiadomienie przyjmuje i wstępnie sprawdza wyznaczony członek P.K.W. lub sekretarz Komisji albo pracownik Krajowego Biura Wyborczego upoważniony przez sekretarza Komisji, w czasie godzin pracy Krajowego Biura Wyborczego, tj. od poniedziałku do piątku od godziny 8.15 do godz. 16.15. Jeżeli zawiadomienie złożone zostanie bezpośrednio Komisji w jej siedzibie, przyjmujący wyda dokonującemu zawiadomienia potwierdzenie jego złożenia. Przyjmujący zawiadomienie wstępnie sprawdzi, czy spełnia ono warunki ustawowe oraz czy do zawiadomienia dołączono wymagane załączniki. Swoje uwagi dotyczące dostrzeżonych wad formalnych zawiadomienia przyjmujący przekaze ustnie osobie składającej zawiadomienie z zastrzeżeniem, że ostatecznej oceny poprawności zawiadomienia dokona Państwowa Komisja Wyborcza.

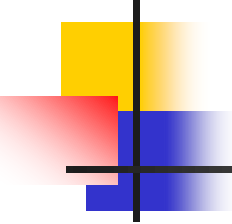
-
-
- Wykaz co najmniej 1 000 obywateli popierających utworzenie komitetu wyborczego wyborców będzie poddawany czynnościom sprawdzającym w dniu złożenia zawiadomienia, a jeżeli będzie to niemożliwe – w następnym dniu roboczym. Stosownie do art. 403 § 4 pkt 3 Kodeksu wyborczego Państwowa Komisja Wyborcza przyjmie w całości wykaz obywateli popierających utworzenie komitetu wyborczego wyborców dołączony do zawiadomienia. Sprawdzanie wykazu odbywać się będzie pod nadzorem członka Komisji lub sekretarza Komisji i przeprowadzane będzie przez pracowników Krajowego Biura Wyborczego lub zespół rachmistrzów wyznaczonych przez Komisję.

-
-
- Badanie wykazu podpisów będzie kontynuowane do momentu stwierdzenia, że ustawowe minimum liczby obywateli popierających utworzenie komitetu wyborczego zostało osiągnięte. Badanie wykazu osób popierających utworzenie komitetu wyborczego będzie polegało na ustaleniu, czy wykaz obywateli spełnia warunki określone w art. 403 § 2 i § 4 pkt 3 Kodeksu wyborczego, w szczególności, czy: z treści i układu graficznego wykazu podpisów obywateli wyraźnie wynika ich poparcie dla utworzenia komitetu wyborczego oznaczonego nazwą.

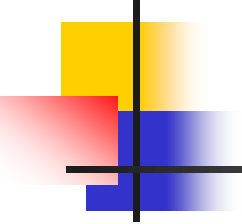

Jeśli karta z wymaganymi danymi zespolona będzie z kartą bez tych danych, podpisy od miejsca zespolenia będą traktowane jako złożone wadliwie;

- ❑ formularz wykazu powinien być złożony w oryginale — wypełnione strony wykazu będące kopiami będą traktowane jako wadliwe;
- ❑ imię i nazwisko podano w pełnym brzmieniu (a nie np. pierwsza litera imienia);
- ❑ adres zamieszkania obejmuje: nazwę miejscowości (miasta, wsi, osady) oraz nazwę ulicy i numer domu oraz numer mieszkania;
- ❑ podany został numer ewidencyjny PESEL, brak wskazania tego numeru lub podanie numeru wadliwego spowoduje uznanie poparcia za złożone wadliwie;
- ❑ według danych dotyczących daty urodzenia zawartych w numerze ewidencyjnym PESEL udzielający poparcia ukończył 18 lat;
- ❑ obok danych umieszczono podpis obywatela; brak podpisu oznacza, że poparcie nie zostało udzielone.

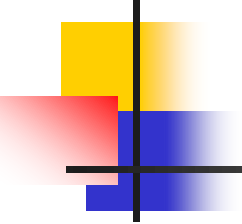
Zbiornicze ustaleniia dotyczące weryfikacji wykazu podpisów zostaną podane w protokole wewnętrznym badania wykazu obejmującym: ogółem liczbę obywateli, którzy złożyli podpisy, liczbę podpisów złożonych wadliwie z podziałem według rodzaju wad i liczbę obywateli, którzy prawidłowo udzielili poparcia utworzeniu komitetu wyborczego. W przypadku wątpliwości co do wiarygodności danych wymienionych w wykazie obywateli udzielających poparcia, Państwowa Komisja Wyborcza może dodatkowo zarządzić sprawdzenie tych danych z danymi zarejestrowanymi w systemie PESEL.

-
-
- Jeżeli zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców spełnia określone w Kodeksie wyborczym warunki Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 3 dni od złożenia zawiadomienia, postanawia o jego przyjęciu; postanowienie to (w formie uchwały) doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 97 § 1 Kodeksu wyborczego).
 - Jeżeli zawiadomienie wykazuje wady, Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 3 dni od jego złożenia wzywa pełnomocnika wyborczego do ich usunięcia w terminie 5 dni. Jeśli wady nie zostaną w terminie usunięte Państwowa Komisja Wyborcza odmawia przyjęcia zawiadomienia. Postanowienie w tej sprawie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 97 § 2 Kodeksu wyborczego).

Uwaga!

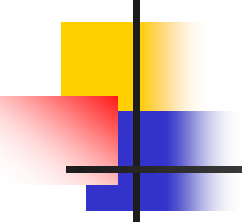
- ***Usunięcie wady polegającej na braku wymaganej liczby podpisów poparcia może być dokonane tylko do czasu upływu terminu przewidzianego do zawiadomienia Komisji o utworzeniu komitetu wyborczego***
- *Jeśli ustalenia wad wykazu podpisów Komisja dokona po upływie ustawowego terminu dla przyjmowania zawiadomień lub gdy do upływu tego terminu dokonujący zgłoszenia nie dokonał uzupełnienia wykazu podpisów, Państwowa Komisja Wyborcza odmówi przyjęcia zawiadomienia.*
- Pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego na postanowienie o odmowie przyjęcia zawiadomienia. Skargę wnosi się bezpośrednio do Sądu Najwyższego w terminie 3 dni od daty doręczenia pełnomocnikowi wyborczemu postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia (art. 404 § 1 Kodeksu wyborczego).

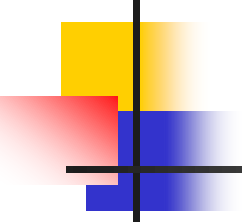
-
-
- Od orzeczenia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek prawny (art. 404 § 2 Kodeksu wyborczego).
 - Dopiero od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego komitet wyborczy wyborców może wykonywać czynności wyborcze, w tym podejmować działania związane ze zgłaszaniem list kandydatów na radnych i kandydatów na wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), tj. np. zbierać podpisy poparcia, a także pozyskiwać i wydatkować środki finansowe, co jest dodatkowo uwarunkowane uprzednim otwarciem rachunku bankowego, prowadzić agitację wyborczą.

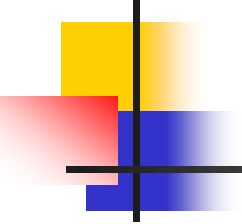

Uwaga!

- *Środki finansowe komitetu wyborczego wyborców mogą pochodzić wyłącznie z wpłat obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz kredytów bankowych zaciąganych wyłącznie na cele związane z wyborami (art. 132 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego).*
- Wydanie postanowienia o przyjęciu zawiadomienia stanowi także podstawę do otwarcia rachunku bankowego, dokonania wpisu do Rejestru Gospodarki Narodowej (REGON) oraz nadania numeru identyfikacji podatkowej (NIP) – art. 134 § 1 K.w.
- Pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego wyborców, w terminie 7 dni od dnia przyjęcia przez P.K.W. zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, zawiadamia Komisję o adresie strony internetowej, na której komitet wyborczy umieszcza informacje określone w Kodeksie wyborczym

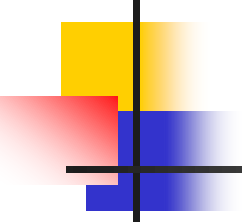
-
-
- Po wydaniu przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców nie są dopuszczalne zmiany nazwy komitetu wyborczego i skrótu nazwy. Ponadto nie jest możliwe przyjmowanie nowych członków komitetu wyborczego. Natomiast w przypadku, gdy liczba członków komitetu wyborczego ulegnie zmniejszeniu poniżej 15 osób, komitet wyborczy wyborców ulegnie rozwiązaniu z mocy prawa (art. 101 § 3 Kodeksu wyborczego).

-
-
- Zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego stowarzyszenia i organizacje społeczne tworzące komitety wyborcze, zwane dalej „komitetami wyborczymi organizacji” podejmują różne działania organizacyjne związane z ich utworzeniem, w zależności od obszaru, na którym komitet wyborczy zamierza zgłaszać kandydatów.
 - W przypadku gdy komitet wyborczy organizacji zamierza zgłosić kandydatów na radnych **tylko w jednym województwie**, komitet wyborczy o swoim utworzeniu **zawiadamia komisarza wyborczego** właściwego dla siedziby organizacji.

-
-
- Jeśli komitet wyborczy organizacji zamierza zgłosić kandydatów na radnych **w więcej niż jednym województwie**, komitet o swoim utworzeniu **zawiadamia Państwową Komisję Wyborczą**.

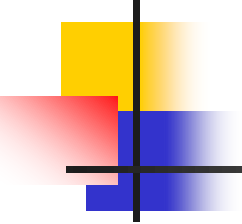
Poniżej przedstawione są informacje dotyczące tworzenia komitetu wyborczego organizacji zamierzającego zgłaszać kandydatów:

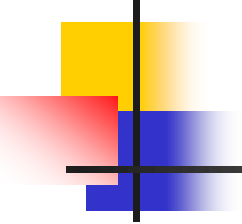
- tylko w jednym województwie,
- w więcej niż w jednym województwie.

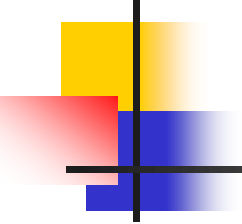
-
-
- **Komitet wyborczy organizacji zamierzający zgłaszać kandydatów tylko w jednym województwie**
 - Funkcję komitetu wyborczego organizacji pełni organ upoważniony do reprezentowania organizacji na zewnątrz.

Uwaga!

- *Kodeks wyborczy nie zawiera definicji organizacji społecznej uprawnionej do utworzenia komitetu wyborczego. Wymóg dołączenia do zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego organizacji uwierzytelnionego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego albo zaświadczenia organu nadzorującego o tym, że wpłynęła do niego informacja o założeniu stowarzyszenia zwykłego (art. 402 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego) uzasadnia stanowisko, że komitety wyborcze organizacji mogą tworzyć wszystkie stowarzyszenia i organizacje społeczne wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego oraz stowarzyszenia zwykłe.*

-
- ***W rozumieniu przepisów Kodeksu wyborczego organizacją społeczną nie są m. in. fundacje, rady osiedlowe, rady sołeckie, spółdzielnie mieszkaniowe. Nie mogą one zatem tworzyć komitetów wyborczych.***
 - *Organizacja może utworzyć tylko jeden komitet wyborczy. Struktury terenowe organizacji nie mogą tworzyć komitetów wyborczych. Organizacje nie mogą tworzyć koalicji wyborczych, ani wchodzić w skład koalicji wyborczych partii politycznych.*
 - Organ organizacji upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz powołuje:
 - pełnomocnika wyborczego,
 - pełnomocnika finansowego.

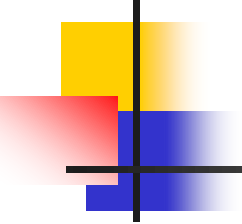
-
- Nazwa komitetu wyborczego organizacji musi zawierać wyrazy „Komitet Wyborczy” oraz nazwę organizacji lub skrót nazwy tej organizacji, wynikające z wpisu do rejestru organizacji prowadzonego przez właściwy organ (art. 92 § 3 K.w).
 - Skrót nazwy komitetu wyborczego musi umożliwiać jego identyfikację przez nawiązanie do pełnej nazwy komitetu. W szczególności skrót nazwy komitetu wyborczego może zawierać wyrazy „Komitet Wyborczy” i nazwę lub skrót nazwy organizacji tworzącej komitet lub litery „KW” i nazwę lub skrót nazwy tej organizacji. Skrót nazwy może składać się z nie więcej niż 45 znaków drukarskich wliczając spacje. Każdy komitet wyborczy musi mieć skrót nazwy. Skrót nazwy komitetu wyborczego może być taki sam jak nazwa tego komitetu pod warunkiem, że nazwa komitetu składa się z nie więcej niż 45 znaków drukarskich, wliczając spacje.

-
-
- Organ organizacji upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz zawiadamia komisarza wyborczego właściwego ze względu na siedzibę organizacji o utworzeniu komitetu wyborczego.
 - Zawiadomienie to musi być dokonane w terminie do 70. dnia przed dniem wyborów (art. 402 § 1 Kodeksu wyborczego).
 - Zawiadomienia można składać w siedzibie komisarza wyborczego, od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów o zarządzeniu wyborów. Zawiadomienie w formie pisemnej wraz z załącznikami może być złożone przez osobę upoważnioną przez organ organizacji lub w inny sposób doręczone komisarzowi wyborczemu (np. pocztą).

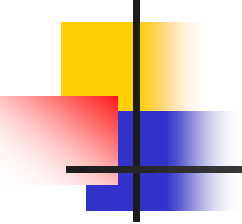
Zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego musi zawierać:

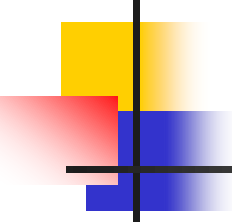
- oznaczenie organu organizacji, od którego pochodzi zawiadomienie oraz miejsce i datę jego sporządzenia;
- nazwę komitetu wyborczego organizacji zgodną z art. 92 i 95 Kodeksu wyborczego;
- skrót nazwy komitetu wyborczego, o którym mowa w pkt 4;
- adres siedziby komitetu wyborczego organizacji;
- wskazanie numeru ewidencyjnego, pod którym organizacja jest wpisana do rejestru organizacji;
- informację o powołaniu pełnomocnika wyborczego i pełnomocnika finansowego komitetu z podaniem następujących danych:
 - imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika wyborczego komitetu uprawnionego, z zastrzeżeniem art. 127 § 1 Kodeksu wyborczego, do występowania na rzecz i w imieniu komitetu wyborczego,
 - imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika finansowego komitetu odpowiedzialnego, zgodnie z art. 127 § 1 Kodeksu wyborczego, za gospodarkę finansową komitetu.

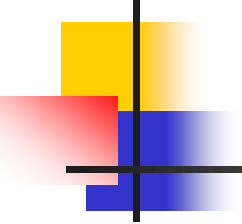
-
-
- W przypadku, gdy pełnomocnikiem wyborczym lub pełnomocnikiem finansowym jest obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim w miejsce numeru PESEL należy podać numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość;
 - nazwę województwa, na obszarze którego komitet ma zamiar zgłaszać kandydatów.

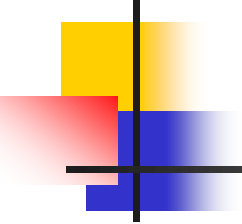
Uwaga!

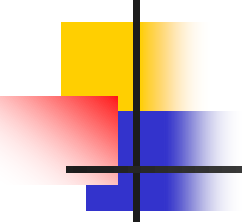
- *Po upływie terminu przyjmowania zawiadomień o utworzeniu komitetów wyborczych, komitety, które zadeklarowały zamiar zgłaszania kandydatów na radnych w jednym wymienionym województwie nie będą mogły dokonywać zgłoszeń w szerszym terytorialnie zakresie od zadeklarowanego w zawiadomieniu.*

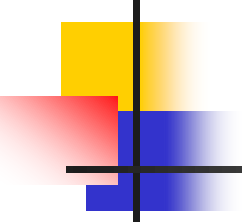
-
-
- Ze względów organizacyjno-porządkowych pożądane jest podanie, na użytek komisarza wyborczego, danych kontaktowych do komitetu wyborczego i pełnomocników (numerów telefonów i faksów, adresów e-mail).
 - Zawiadomienie podpisuje osoba (lub osoby) uprawniona do podpisywania dokumentów organu organizacji upoważnionego do jej reprezentowania na zewnątrz.
 - Do zawiadomienia załącza się:
 - uwierzytelniony odpis z Krajowego Rejestru Sądowego albo — w przypadku stowarzyszenia zwykłego — zaświadczenie organu nadzorującego o tym, że wpłynęła do niego informacja o założeniu stowarzyszenia zwykłego

-
-
- wyciąg ze statutu albo — w przypadku stowarzyszenia zwykłego — regulaminu działalności organizacji, pozwalający stwierdzić, który organ organizacji jest upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz; zgodność wyciągu ze statutem winna być potwierdzona podpisem członka organu organizacji upoważnionego do jej reprezentowania na zewnątrz lub pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego;
 - oświadczenie pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego o przyjęciu funkcji pełnomocnika wyborczego
 - oświadczenie pełnomocnika finansowego komitetu wyborczego o przyjęciu funkcji pełnomocnika finansowego

-
-
- Zawiadomienie przyjmuje i wstępnie sprawdza komisarz wyborczy albo pracownik delegatury Krajowego Biura Wyborczego upoważniony przez komisarza wyborczego, w czasie godzin pracy delegatury Krajowego Biura Wyborczego. Jeżeli zawiadomienie złożone zostanie bezpośrednio komisarzowi wyborczemu w jego siedzibie, przyjmujący wyda dokonującemu zawiadomienia potwierdzenie jego złożenia. Przyjmujący zawiadomienie wstępnie sprawdzi, czy spełnia ono warunki ustawowe oraz czy do zawiadomienia dołączono wymagane załączniki. Swoje uwagi dotyczące dostrzeżonych wad formalnych zawiadomienia przyjmujący przekaze ustnie osobie składającej zawiadomienie z zastrzeżeniem, że ostatecznej oceny poprawności zawiadomienia dokona komisarz wyborczy.

-
-
- Jeżeli zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego spełnia określone w Kodeksie wyborczym warunki komisarz wyborczy, w terminie 3 dni od złożenia zawiadomienia, postanawia o jego przyjęciu; postanowienie to doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 97 § 1 Kodeksu wyborczego).
 - Jeżeli zawiadomienie wykazuje wady, komisarz wyborczy, w terminie 3 dni od jego złożenia wzywa pełnomocnika wyborczego do ich usunięcia w terminie 5 dni. Jeśli wady nie zostaną w terminie usunięte komisarz wyborczy odmawia przyjęcia zawiadomienia. Postanowienie w tej sprawie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 97 § 2 Kodeksu wyborczego).

-
-
- Pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia odwołania do Państwowej Komisji Wyborczej od postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia. Odwołanie wnosi się bezpośrednio do Państwowej Komisji Wyborczej w terminie 3 dni od daty doręczenia pełnomocnikowi wyborczemu postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia (art. 405 § 1 Kodeksu wyborczego). Od postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej nie przysługuje środek prawny (art. 405 § 2 Kodeksu wyborczego).

-
-
- Dopiero od dnia wydania przez komisarza wyborczego postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego komitet wyborczy organizacji może wykonywać czynności wyborcze, w tym podejmować działania związane ze zgłaszaniem list kandydatów na radnych i kandydatów na wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), tj. np. zbierać podpisy poparcia, a także pozyskiwać i wydatkować środki finansowe, co jest dodatkowo uwarunkowane uprzednim otwarciem rachunku bankowego, prowadzić agitację wyborczą.

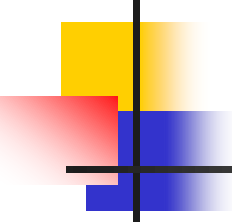

Uwaga !

- *Środki finansowe komitetu wyborczego organizacji mogą pochodzić wyłącznie z wpłat obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz kredytów bankowych zaciąganych wyłącznie na cele związane z wyborami (art. 132 § 3 pkt 1 Kodeksu wyborczego).*
- Wydanie postanowienia o przyjęciu zawiadomienia stanowi także podstawę do otwarcia rachunku bankowego, dokonania wpisu do Rejestru Gospodarki Narodowej (REGON) oraz nadania numeru identyfikacji podatkowej (NIP) – art. 134 § 1 Kodeksu wyborczego).

Uwaga!

Komitet wyborczy organizacji, za jej zgodą, może posługiwać się numerem NIP i REGON organizacji, która utworzyła komitet wyborczy.

-
-
- Pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego, w terminie 7 dni od dnia przyjęcia przez komisarza wyborczego zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, zawiadamia komisarza wyborczego o adresie strony internetowej, na której komitet wyborczy umieszcza informacje określone w Kodeksie wyborczym (art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego). Obowiązek ten nie dotyczy komitetów wyborczych, które zgłaszają listy kandydatów wyłącznie do rady gminy lub rady powiatu.

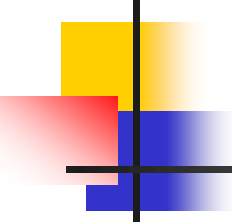

Komitet wyborczy organizacji zamierzający zgłaszać kandydatów w więcej niż w jednym województwie

- Funkcję komitetu wyborczego organizacji pełni organ upoważniony do reprezentowania organizacji na zewnątrz.

Uwaga!

- *Kodeks wyborczy nie zawiera definicji organizacji społecznej uprawnionej do utworzenia komitetu wyborczego. Wymóg dołączenia do zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego organizacji uwierzytelnionego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego albo zaświadczenia organu nadzorującego o tym, że wpłynęła do niego informacja o założeniu stowarzyszenia zwykłego (art. 402 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego) uzasadnia stanowisko, że komitety wyborcze organizacji mogą tworzyć wszystkie stowarzyszenia i organizacje społeczne wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego oraz stowarzyszenia zwykłe.*

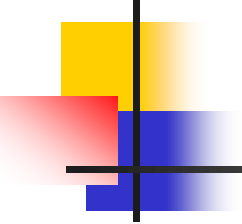

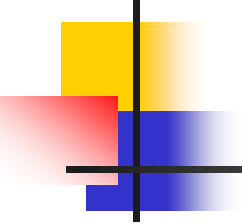
W rozumieniu przepisów Kodeksu wyborczego organizacją społeczną nie są m. in. fundacje, rady osiedlowe, rady sołeckie, spółdzielnie mieszkaniowe. Nie mogą one zatem tworzyć komitetów wyborczych.

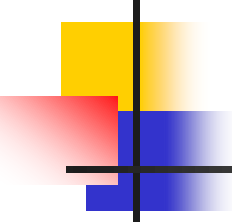
Organizacja może utworzyć tylko jeden komitet wyborczy. Struktury terenowe organizacji nie mogą tworzyć komitetów wyborczych. Organizacje nie mogą tworzyć koalicji wyborczych, ani wchodzić w skład koalicji wyborczych partii politycznych.

Organ organizacji upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz powołuje:

- pełnomocnika wyborczego,
- pełnomocnika finansowego.

-
-
- Nazwa komitetu wyborczego organizacji musi zawierać wyrazy „Komitet Wyborczy” oraz nazwę organizacji lub skrót nazwy tej organizacji, wynikające z wpisu do rejestru organizacji prowadzonego przez właściwy organ (art. 92 § 3 Kodeksu wyborczego).
 - Skrót nazwy komitetu wyborczego musi umożliwiać jego identyfikację przez nawiązanie do pełnej nazwy komitetu. W szczególności skrót nazwy komitetu wyborczego może zawierać wyrazy „Komitet Wyborczy” i skrót nazwy organizacji tworzącej komitet lub litery „KW” i nazwę lub skrót nazwy tej organizacji. Skrót nazwy może składać się z nie więcej niż 45 znaków drukarskich wliczając spacje. Każdy komitet wyborczy musi mieć skrót nazwy.

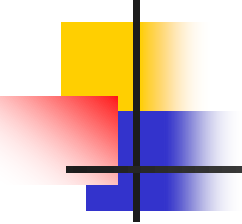
-
-
- Skrót nazwy komitetu wyborczego może być taki sam jak nazwa tego komitetu pod warunkiem, że nazwa komitetu składa się z nie więcej niż 45 znaków drukarskich, wliczając spacje.
 - Organ organizacji upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz zawiadamia Państwową Komisję Wyborczą o utworzeniu komitetu wyborczego. Zawiadomienie to musi być dokonane w terminie do 70. dnia przed dniem wyborów (art. 402 § 2 Kodeksu wyborczego).
 - Zawiadomienia można składać w siedzibie Państwowej Komisji Wyborczej w Warszawie przy ul. Wiejskiej 10, od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów o zarządzeniu wyborów.

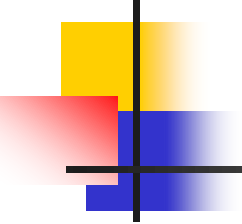

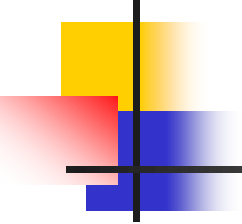
Zawiadomienie w formie pisemnej wraz z załącznikami może być złożone przez osobę upoważnioną przez organ organizacji lub w inny sposób doręczone Państwowej Komisji Wyborczej (np. pocztą). **W razie wysłania pocztą o dotrzymaniu terminu złożenia zawiadomienia rozstrzyga data wpływu przesyłki do Państwowej Komisji Wyborczej (art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego).**

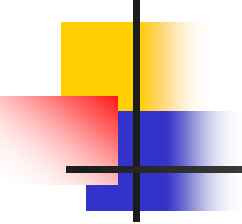
Zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego musi zawierać:

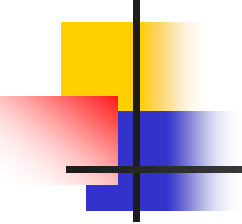
- oznaczenie organu organizacji, od którego pochodzi zawiadomienie oraz miejsce i datę jego sporządzenia;
- nazwę komitetu wyborczego organizacji zgodną z art. 92 i 95 Kodeksu wyborczego;
- skrót nazwy komitetu wyborczego, o którym mowa w pkt 4;
- adres siedziby komitetu wyborczego organizacji;
- wskazanie numeru ewidencyjnego, pod którym organizacja jest wpisana do rejestru organizacji;
- informację o powołaniu pełnomocnika wyborczego i pełnomocnika finansowego komitetu z podaniem następujących danych:
 - imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika wyborczego komitetu uprawnionego, z zastrzeżeniem art. 127 § 1 Kodeksu wyborczego, do występowania na rzecz i w imieniu komitetu wyborczego,
 - imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika finansowego komitetu odpowiedzialnego, zgodnie z art. 127 § 1 Kodeksu wyborczego, za gospodarkę finansową komitetu.
- W przypadku, gdy pełnomocnikiem wyborczym lub pełnomocnikiem finansowym jest obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim w miejsce numeru PESEL należy podać numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość.

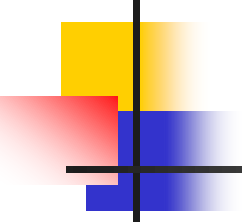
-
-
- Ze względów organizacyjno-porządkowych pożądane jest podanie, na użytek Państwowej Komisji Wyborczej, danych kontaktowych do komitetu wyborczego i pełnomocników (numerów telefonów i faksów, adresów e-mail).
 - Zawiadomienie podpisuje osoba (lub osoby) uprawniona do podpisywania dokumentów organu organizacji upoważnionego do jej reprezentowania na zewnątrz.
 - Do zawiadomienia załącza się:
 - uwierzytelniony odpis z Krajowego Rejestru Sądowego albo — w przypadku stowarzyszenia zwykłego — zaświadczenie organu nadzorującego o tym, że wpłynęła do niego informacja o założeniu stowarzyszenia zwykłego

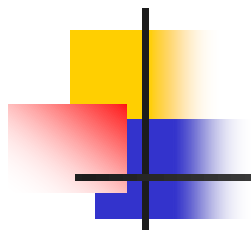
-
-
- oraz spełnieniu wymogów wymienionych w art. 127 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego
 - Zawiadomienie przyjmuje i wstępnie sprawdza wyznaczony członek P.K.W. lub sekretarz Komisji albo pracownik Krajowego Biura Wyborczego upoważniony przez sekretarza Komisji, w czasie godzin pracy Krajowego Biura Wyborczego, tj. od poniedziałku do piątku od godziny 8.15 do godz. 16.15. Jeżeli zawiadomienie złożone zostanie bezpośrednio Komisji w jej siedzibie, przyjmujący wyda dokonującemu zawiadomienia potwierdzenie jego złożenia. Przyjmujący zawiadomienie wstępnie sprawdzi, czy spełnia ono warunki ustawowe oraz czy do zawiadomienia dołączono wymagane załączniki.

-
-
- Swoje uwagi dotyczące dostrzeżonych wad formalnych zawiadomienia przyjmujący przekaze ustnie osobie składającej zawiadomienie z zastrzeżeniem, że ostatecznej oceny poprawności zawiadomienia dokona Państwowa Komisja Wyborcza.
 - Jeżeli zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego spełnia określone w Kodeksie wyborczym warunki Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 3 dni od złożenia zawiadomienia, postanawia o jego przyjęciu; postanowienie to (w formie uchwały) doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 97 § 1 Kodeksu wyborczego).

-
-
- Jeżeli zawiadomienie wykazuje wady, Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 3 dni od jego złożenia wzywa pełnomocnika wyborczego do ich usunięcia w terminie 5 dni. Jeśli wady nie zostaną w terminie usunięte Państwowa Komisja Wyborcza odmawia przyjęcia zawiadomienia. Postanowienie w tej sprawie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 97 § 2 Kodeksu wyborczego).
 - Pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego na postanowienie o odmowie przyjęcia zawiadomienia. Skargę wnosi się bezpośrednio do Sądu Najwyższego w terminie 3 dni od daty doręczenia pełnomocnikowi wyborczemu postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia (art. 404 § 1 Kodeksu wyborczego).

-
-
- Od orzeczenia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek prawny (art. 404 § 2 Kodeksu wyborczego).
 - Dopiero od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego komitet wyborczy organizacji może wykonywać czynności wyborcze, w tym podejmować działania związane ze zgłaszaniem list kandydatów na radnych i kandydatów na wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), tj. np. zbierać podpisy poparcia, a także pozyskiwać i wydatkować środki finansowe, co jest dodatkowo uwarunkowane uprzednim otwarciem rachunku bankowego, prowadzić agitację wyborczą.

-
-
- Wydanie postanowienia o przyjęciu zawiadomienia stanowi także podstawę do otwarcia rachunku bankowego, dokonania wpisu do Rejestru Gospodarki Narodowej (REGON) oraz nadania numeru identyfikacji podatkowej (NIP) – art. 134 § 1 K.).
 - ***Uwaga!*** *Komitet wyborczy organizacji, za jej zgodą, może posługiwać się numerem NIP i REGON organizacji, która utworzyła komitet wyborczy.*
 - Pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego, w terminie 7 dni od dnia przyjęcia przez P.K.W. zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, zawiadamia Komisję o adresie strony internetowej, na której komitet wyborczy umieszcza informacje określone w Kodeksie wyborczym (art. 102 § 1 Kw). Obowiązek ten nie dotyczy komitetów wyborczych, które zgłaszają listy kandydatów wyłącznie do rady gminy lub rady powiatu.

Dziękuję za uwagę.